

Az MSZBT-tagcsoportok megyei értekezlete

(Folytatás az 1. oldalról)

ügyvezető elnöke, amikor megállapította:

— Nem az MSZBT teremtette meg a szövjet és a magyar nép barátságát, hanem a barátság hozta létre az MSZBT-mozgalmat.

Hajdú-Bihar megye tagcsoportjainak munkáját értékelve Koszti Lajos megállapította, hogy az itt szerzett tapasztalatok a barátsági munkáról megegyeznek az országos tapasztalatokkal. A további feladatokról szólva

elmondta, hogy a szocialista brigádokat, a fiataloságot és az értelmiséget még jobban be kell vonni a mozgalom munkájába.

A vitát Magyar József foglalta össze. Az elhangzott javaslatokat, észrevételeket a megye küldöttei viszik tovább az országos értekezletre.

Ezt követően a résztvevők a vitában elhangzottakkal együtt elfogadták az eltelet öt év munkájáról szóló beszámolót, majd megválasztották az MSZBT VII. országos értekezletén részt vevő küldötteket: **Eles Sándort, Katona Sándort, Nábrádi Benedeket, Molnár Istvánt, Kenéz Gáspárt, Juhász Mihályt, Bekési Imrénét, Polcz Attilánét, Slezák Istvánt, Tatár Evát, Harmati Andrásné, Zengo Mihályt, dr. Gerner Rudolfot, Csépe Kálmánt, Tasnádi Eleket, Kozma Jánost, Kovács Dánielt, Sándor Györgynét, Fütty Antal, Szutor Imrét.** Az országos értekezleten részt vesznek az Országos Elnökség megyenkénti elnökei is.

A résztvevők egy csoportja

Berez János franciaországi megbeszélései

Berez János, a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottságának tagja, a KB külügyi osztályának vezetője szeptember 7-9. között Párizsban tartózkodott, ahol megbeszéléseket folytatott **Gaston Plissannier**-vel és **Maxime Gremetz**-szel, a Francia Kommunista Párt Politikai Bizottságának tagjaival, a KB titkáraival.

A francia pártvezetők tájékoztatást adtak a baloldali választási győzelme után a

kommunista miniszterek kormányba lépésével kialakult belpolitikai helyzetről és az FKP tevékenységéről. A találkozóan eszmecsere került sor a béke és a leszerelés ügyével összefüggő időtöltés kérdésekről. Ennek során különösen veszélyesnek ítélik a fegyverkezési hajszát újabb szakaszának kibontakozását. A meleg, elvtársi légkörben lezajlott megbeszéléseken áttekintették továbbá a két ország és a két párt közötti kapcsolato-

kat, és azok fejlesztésének lehetőségeit.

A Francia Szocialista Párt székházában Berez János találkozott **Veronique Nierzszel**, a párt külügyi titkárával. Szót váltottak az MSZMP és az FSZP, valamint a Magyar Népfront közötti kapcsolatokról. Berez János hasonló témákról folytatott megbeszéléseket a francia külügyminisztérium több vezető tisztségviselőjével is.

Röviden

BUDAPEST (MTI). Enrique Baltodano nicaraguai iparügyi miniszter vezetésével delegáció érkezett Budapestre, s szerdán megkezdődtek a tárgyalások a két ország közötti gazdasági együttműködés bővítési lehetőségeiről. A magyar tárgyaló delegációt Veress Péter külkereskedelmi miniszter vezeti.

NEW YORK (MTI) — Kedden New Yorkban folytatotta munkáját az ENSZ-közgyűlés Namibiával foglalkozó rendkívüli ülészaka. A felszólalók zöme elítélte a pretoriai rendszer Namibiából kiinduló, Angola elleni agresszióját, és szorgalmazta, hogy mielőbb valósítsák meg az ENSZ Biztonsági Tanácsának 435. számú, Namibia függetlenségére vonatkozó határozatát.

MOSZKVA (MTI). Le Duan, a Vietnami Kommunista Párt Központi Bizottságának főtitkára, aki baráti látogatáson tartózkodott a Szovjetunióban, szerdán hazautazott Moszkvából. Le Duan és a kíséretében levő To Huu miniszterelnök-helyettes a repülőtéren Konsztantyin Csernyenko, az SZKP KB politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára és Mihail Zimjanyin, a KB titkára búcsúztatta.

BRÜSSZEL, BONN (ADN, DPA) — Tizennégy NATO-tagállam 300 000 katonája vesz részt az „Autumn Forge 81” fedőnevű hadgyakorlaton — közölték a NATO európai főparancsnokságán Brüsszelben. A NATO idei őszi hadgyakorlatait a Norvégia-tól Törökország keleti határáig terjedő térségben rendezik meg.

BUDAPEST (MTI). Sarlós István, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, a Hazafias Népfront Országos Tanácsának főtitkára szerdán Veszprémbe látogatott. A vendéget Pap János, a megyei pártbizottság első titkára fogadta, s tájékoztatta a megye életéről. Veszprém tudományos és oktatási intézeteinek munkájáról. Ez utóbbi témakörhöz igazodott az egynapos látogatás programja is.

MOSZKVA (MTI) — Leonid Brezsnyev szerdán Moszkvában fogadta **Pen Sovant, a Kambodzsai Népi Frontalmai Párt központi bizottságának főtitkárát, a Kambodzsai Népfront miniszterelnökét.** Pen Sovan ülésen tartózkodik a Szovjetunióban.

Közlemény a Vietnami Hazafias Front küldöttségének látogatásáról

Szeptember 1-9. között hazánkban tartózkodott a Hazafias Népfront Országos Tanácsának meghívására a Vietnami Hazafias Front küldöttsége.

A küldöttség találkozott és megbeszélést folytatott **Sarlós István**nal, az MSZMP Politikai Bizottságának tagjával, a Hazafias Népfront OT főtitkárával, **Kállai Gyulával**, a HNF OT elnökével, **Gáspár Sándorral**, az MSZMP PB tagjával, a SZOT főtitkárával, az SZVSZ elnökével, **Andrikó Miklóssal**, az MSZMP Szolnok megyei Bizottságának első titkárával, **Sebestény Nándor** néval, az Országos Béketa-nács és **Harmati Sándorral**, a Magyar Szolidaritási Bizottság elnökével. A találkozón jelen volt **Bui Tan Linh** nagykövét.

A küldöttség részt vett a VSZK nemzeti ünnepe alkalmából szervezett megemlékezéseken: a Vietnami Szocialista Köztársaság építők munkáját bemutató fotókiállításán, és a filmbemutatón, a Hanoi-parkban és Kunszentmártonban rendezett magyar-vietnami barátsági nagygyűlésen.

A Hazafias Népfront vezetőinél tett látogatáson a résztvevők kölcsönösen tájékoztatták egymást országaik politikai, gazdasági helyzetéről, megvitaták mozgalmuk együttműködésének feladatait. A találkozóan tájékoztatták a küldöttséget a Hazafias Népfront propagandái és közművelődési, illetve gazdaságpolitikai tevékenységéről. A Szakszervezetek Országos Tanácsánál tájékoztatást kaptak a magyar szakszervezetek tevékenységéről, véleményüket cserélték a nemzetközi szakszervezeti mozgalom helyzetéről, feladatairól. A küldöttség látogatást tett a Szolnok megyei rákóczi falvi mezőgazdasági termelőszövetkezetbe és a Budapesti Finommechanikai Vállalatnál.

A Vietnami Hazafias Front küldöttségének magyarországi tartózkodása eredményesen járult hozzá a magyar és vietnami népfrent mozgalom közötti testvéri kapcsolatok és együttműködés szélesítéséhez, tovább erősítette a népeink közötti internacionalista szolidaritást. (MTI)

Letartóztatások Alexandriában

Szünni nem akaró lendülettel zajlik Egyiptomban a letartóztatási hullám: a múlt heti csapás óta, amelynek során másfél ezer embert vettek börtönbe, szinte naponta újabb csoportok őrizetbe vételét adja hírül a kairói sajtó. Mint az várható volt, a rendőrterror ürügyén szolgáló vallási viszály — a mohamedán lakosság és a kopt keresztény kisebbség ellentéte — kapcsán az egyiptomi illetékesek vádolják az Arab Szilárdaság Frontját is, amely elutasította az Izraellel kötött különbékét.

Az Al-Ahram szerdai számában arról számol be, hogy a biztonsági szervek három nappal korábban az ország második legnagyobb városában, Alexandriában „egy titkos szervezet” tagjait fogták el, akik a Szilárdaság Frontja tagállamainak megbízásából folytatták rendszerellenes tevékenységüket. Az őrizetbe vettek állítólag röplappal és nyomtatványok osztogató-

sával szították a felekezeti konfliktust, másfelől „az Egyesült Államok és a béke-szerződés (ti. Izraellel kötött paktum) bírálatára és támadására igították”. Az Al-Ahram a meg nem jelölt létszámú csoportot a szóban forgó arab államok „kémjeiként” állítja be.

Egy másik bejelentés szerint szintén Alexandriában az elmúlt napokban 21 embert vettek őrizetbe, mert a rendszert és az Izraellel kötött megállapodásokat támogató röplapokat találtak náluk. További 33 személyt pedig azért, mert a város egyik mecsetje előtt tiltakozó gyűlést akartak tartani immájk múlt heti letartóztatásai miatt.

A „nemzeti egység meg-bontása” címen indítandó perek a jövő héten kezdik. A vádlottak padján az iszlám vallási mozgalom képviselőin kívül a világi ellenzék neves személyiségei ülnek majd. (MTI)

SPANYOLORSZÁG

Odahaza és külföldön egyaránt nagy vihart kavart a spanyol kormány bejelentése, hogy Spanyolország „gyorsított ütemben” a NATO tagja kíván lenni. A felháborodást csak fokozza, hogy Madrid és Washington már az 1981. decemberi NATO-tanácskozáson szentesíteni akarja Spanyolország belépését a nyugati katonai tömörülésbe.

HAMIS ÉRVEK, VALÓS PROBLÉMÁK

Calvo Sotelo miniszterelnök és a spanyol haderők egyesített vezérkara a februárban végrehajtott puccskísérlet után kialakult bizonytalan helyzetet használta fel a NATO-csatlakozás meggyorsítására. A spanyol hadsereg technikai fejlődésben érdekelt csoportjai ugyanis támogatják a belépést, a rendőri feladatokhoz szokott hadseregtábornokok egy része és a csendőrség tisztikarának némely frakciói viszont ellenzik azt. A kormány azzal érvel: ha Spanyolország gyorsan csatlakozik a NATO-hoz, akkor csökken a további puccskísérletek kirobbanásának esélye.

Ez az érv nem különösebben meggyőző, hiszen Portugália a nyugati katonai tömörülés alapító tagja, és ott csaknem egy emberöltőn keresztül zavartalanul el-túrta a NATO a fasiszta pa-

A NATO kapujában

rancsuralmi rendszer létezését. A másik példa Görögország, ahol az Egyesült Államok és a NATO katonai szervezete egyenesen bátorította annak idején a görög ezredek brutális hatalomátvételét.

A spanyol NATO-belépés más problémákat is okoz. A spanyol kormány ma azt mondja, hogy a belépés egyik feltétele az lenne: ne tároljanak atomfegyvereket Spanyolország területén. Semmi garancia nincs azonban arra, hogy később ezt a rendelkezést ne módosítsák. Annál is inkább, mert az évtizedek óta létező kétoldalú amerikai-spanyol katonai egyezmény keretében ma is vannak amerikai támaszpontok Spanyolországban. Közülük az egyik — Rota kikötője — nukleáris tengeralattjáróknak ad otthont. Ezek pedig közismert módon stratégiai atomrakéták mozgó kilövőbázisai. Újabb kényes probléma az Afrika nyugati partjainak közelében levő Spanyolországhoz tartozó Kanári-szigetek ügye. Nem világos, hogy miképpen tudják kivonni ezt a spanyol felségterületet a NATO-tag-ság és következményei alól. Márpedig a NATO alapok-mánya szerint a blokk ha-

tásköre csak Európára terjed ki. Jogos a gyanú, hogy a spanyol csatlakozással könnyebbé válhat annak az érlelődő amerikai elgondolásnak a megvalósítása, amely a NATO hatósugarát szeretné kiterjeszteni a Európán kívüli körzetekre is.

NÖVEKVŐ BELSŐ ELLENÁLLÁS

Mindezek alapján aligha lehet csodálkozni azon, hogy a NATO-belépés meggyorsítása ezekben a hetekben jelentősen növeli Spanyolországban a politikai feszültséget. Különösen innen került még felszámolni. Megoldatlanok az olyan elsőrendű fontos gazdasági kérdések, mint a gyorsuló infláció és a munkanélküliség. Nem zárták le megnyugtatóan az egyes tartományok önkormányzatának problémáit és ezen belül a baszk terrorizmus ügyét sem. Úgy tűnik, a kormány ezeket a súlyos, rövid távon voltaképpen megoldhatatlan problémákat akarja háttérbe szorítani — mintegy „letakarni” — a NATO-belépés erőszako-lásával.

miniszter szeptember elején elsősorban azért mondott le, hogy tiltakozzék a spanyol NATO-belépés ilyen tagor. Meghozta éppen egy olyan időszakban, amikor az amerikai kormányzat egész politikája, s ezen belül pedig a közép-hatósugarú nukleáris rakéták nyugat-európai telepítésének erőszakolása az európai politikai-stratégiai egyensúlyt amúgy is veszélyezteti.

A Szovjetunió ezért diplomáciai jegyzékben hívta fel Spanyolország figyelmét a tervezett NATO-csatlakozás várható következményeire. Ebben hangsúlyozta: a Szovjetunió és a Varsói Szerződés többi tagországa, akárcsak a múltban, a jelenben is — a kölcsönösség elve alapján — mindent megtesz az egymással szembenálló katonai tömbök feloszlásáért. Spanyolország belépése a NATO-ba éppen ellenkező irányba hatna. Annál is negatívabb lenne ez, mivel pontosan beilleszkedne azoknak a lépéseknek a rendszerébe, amelyek célja a fegyverkezési hajszá felgyorsítása, a nemzetközi feszültség növelése, a Kelet és a Nyugat közötti párbeszéd megnehezítése.

SZOVJET JEGYZÉK

Rendkívül nagy mind a spanyol kormány, mind a NATO-tagállamok vezetőinek felelőssége nemzetközi vonatkozásban is. Huszonhat éve, 1954 (az NSZK csatlakozása) óta most először vesz fel a NATO új tagot. Meghozta éppen egy olyan időszakban, amikor az amerikai kormányzat egész politikája, s ezen belül pedig a közép-hatósugarú nukleáris rakéták nyugat-európai telepítésének erőszakolása az európai politikai-stratégiai egyensúlyt amúgy is veszélyezteti.

Tanácskozás a LEMP KB-ban

Varsóban szerdán az ország időszerű társadalmi-gazdasági problémáiról tárgyaltak a Lengyel Egyesült Munkáspárt vajdasági bizottságainak titkárai és a KB osztályvezetői. A tanácskozáson, amelyen **Stanislaw Kania**, a központi bizottság első titkára elnököl, **Kazimierz Barcikowski** és **Stefan Olszowski**, a politikai bizottság tagjai, a KB titkárai terjesztették elő referátumot.

Az ülés résztvevői állást foglaltak a gazdasági reform előkészítésének meggyorsítása mellett, hangsúlyozták a munkásonkormányzatok és az igazgatók szerepének jelentőségét a szocialista vállalatoknál. Megállapították, hogy a IX. kongresszus és a központi bizottság harmadik plénuma határozatainak végrehajtásában, a helyzet stabilizálásában nagy feladat hárul a pártalapszervezetekre és a tömegtájékoztatási eszközökre.

Ötödik napja folyik a vita Gdanskban a „Szolidaritás” szervezet első kongresszusán. Szerdán az alapszabályzat módosításának kérdése volt napirenden. Minden egyes módosításhoz abszolút többségre van szükség, és hatályba csak akkor lép, ha azt a regionális szervezeteknek legalább fele jóváhagyta.

Borbély Sándor tájékoztató

Évfordó

SAJTÓTÁJÉKOZTATÓ

A munkásorség tevékenysége volt a témája annak az országos sajtótájékoztatónak, amelyet szeptember 3-án és 4-én Gyöngyösön rendeztek meg.

Hagyománynak számít az esemény, hiszen a Munkásorség Országos Parancsnoksága évenként rendez meg az ilyen jellegű találkozókat a rádió, televízió, sajtó képviselőivel.

A kétnapos sajtótájékoztató legnagyobb érdeklődést váltott eseménye Borbély Sándornak, a munkásorség országos parancsnokának beszéde volt.

Örömmel állapította meg, hogy a munkásorség benne a társadalom, a szocialista építőmunka lüktetésében mert tagjai dolgozó embere

Nem szokványos, rutine

fotóriporter: az említett házképzelt szituációt teremtsenek kell elfogni. A teher ges személyi büjt meg

A harcászati gyakorlás

Y ias Front ogatósról

zafias Népfrent veze-
ett látogatáson a
ok kölcsönösen tájé-
k egymást országai-
gazdasági helyzeté-
vittatták mozgalmak
ködésének felada-
ulálkozóan tájékoztat-
küldöttséget a Haza-
epfront propaganda
művelődési, illetve
politikai tevékeny-
A Szakszervezetek
Tanácsánál tájé-
kaptak a magyar
vezetek tevékenysé-
eleményt cseréltek a
közi szakszervezeti
m helyzetéről, fel-
al. A küldöttség látó-
eit a Szolnok megyei
alvi mezőgazdasági
szövetkezetbe és a
sti Finommechanikai
nál.

etnami Hazafias Front
egének magyaror-
tartózkodása eredmé-
járult hozzá a ma-
vietnami népfrent-
m közötti testvéri
atok és együttműkö-
elésítéséhez, tovább-
e a népeink közötti
cionalista szolidari-
TI)

ások ában

szították a felekezeti
ust, másfelől „az
t Allamok és a béke-
s (t. Izraellel kötött
) bírálata és táma-
igzatták”. Az Al-
a meg nem jelölt lét-
esoportot a szóban
rab államok „kémjel-
llítja be.

ánásik bejelentés sze-
ntén Alexandriában
ült napokban 21 em-
tek őrizetbe, mert a
rt és az Izraellel kö-
egállapodásokat táma-
apokat találtak náluk.
33 személyt pedig
mert a város egyik
e előtt tiltakozó gyű-
rtak tartani imámjuk
heti letartóztatása

emzeti egység meg-
cimen indítandó
a jövő héten kezdik.
ottak padján az iszl-
lási mozgalom képvis-
ívül a világi ellenzék
személyiségei ülnek
MTI)

anácskozás EMP KB-ban

ban szerdán az or-
szerű társadalmi-gaz-
problémáiról tárgyal-
engyel Egyesült Mun-
vadásági bizottsá-
titkárai és a KB
zetői. A tanácsko-
amelyen Stanislaw
a központi bizottság
ára elnökölt, Kazi-
Barcikowski és Stefan
ki, a politikai bizott-
gjai, a KB titkárai
ettek elő referátumot,
és résztvevői állást
k a gazdasági reform
tésének meggyorsít-
illetett, hangsúlyozták a
sonkormányzatok és
gatók szerepének je-
ét a szocialista vállal-
Megállapították,
IX. kongresszus és a
i bizottság harmadik
határozatainak vég-
sában, a helyzet sta-
sában nagy feladat
pártalapszervezetekre
megtájékoztatói esz-

...
k napja folyik a vita
ban a „Szolidaritás”
et első kongresszusán.
et az alapszabályzat
ásának kérdése volt
den. Minden egyes
áshoz abszolút több-
an szükség, és ha-
sak akkor lép, ha
gionális szervezetek-
alább fele jóváhagyta.

Borbély Sándor tájékoztatóját hallgatják a rádió, televízió, sajtó képviselői

Évfordulóra készülve

SAJTÓTÁJÉKOZTATÓ GYÖNGYÖSÖN A MUNKÁSORSÉG TEVÉKENYSÉGÉRŐL

A munkásorség tevékenysége volt a témája annak az országos sajtótájékoztató-nak, amelyet szeptember 3-án és 4-én Gyöngyösön rendeztek meg.

Hagyománynak számít ez az esemény, hiszen a Munkásorség Országos Parancsnoksága évenként rendez meg az ilyen jellegű találkozókat a rádió, televízió, sajtó képviselőivel.

A kétnapos sajtótájékoztató legnagyobb érdekklóssal a társadalom, gazdasági és politikai életükben, a munkásorség országos parancsnokának a beszéde volt.

Örömmel állapította meg, hogy a munkásorség benne él a társadalom, a szocialista építőmunka lüktetésében, mert tagjai dolgozó emberek

egyszermind pártunk szocialista építő munkáinkat meghatározó politikájának megvalósítói-védőmezői. Lényeges a testület politikai jellemzői sorában az állandó pozitív hatás, amelyet a munkásorség dolgozó emberekként munkahelyi környezetükben, dolgozó társaikkal magatartásukkal, termelő, politikai és közéleti munkájukkal nap mint nap kifejtnek. A munkásorség a társadalmi, gazdasági és politikai életükben él, eltipphetetlen szálak fűzik a munkásosztályhoz, a szövetkezeti parasztsághoz, a társadalmunk minden dolgozó rétegéhez.

A sajtótájékoztató résztvevői megtudhatták — ha nem is részleteiben — a jövőre 25 éves évfordulóját

ünneplő munkásorség ünnepi programsorozatát.

Hangsúlyozták, hogy elsősorban azt a politikát méltatják — az évforduló kapcsán —, amely kivette az országot a válságból, amely tömöríti a párt és a kormány köré a dolgozó tömegeket, ugyanakkor az embert ünnepelik, a munkásort, aki önként vállalja a néphatalom, a szocializmus fegyveres védelmét. Az ünnepi évfordulóra való felkészülés alapelve, hogy gazdag politikai tartalommal töltsék meg a különböző eseményeket, amelyek külsőségeiben szerények, mértéktartóak legyenek. Arra törekednek, hogy az évforduló programja ne különüljön el a munkásorség általános tevékenységétől, ne legyen kampány. A megemlékezésekre a jövő év január-februárjában munkásör-egységgyűléseken kerül sor. Az alapító munkásörök jubileumi emlékjelvényt kapnak, a tényleges állományú alapítók pedig átvehetik a szolgálati érdemérem 25 éves fokozatát. A Magyar Munkásmozgalmi Múzeum emlékkiállítását rendez majd a jubileum alkalmából, a Magyar Posta jubileumi emlékbélyeg kiadását tervezi.

A több mint kétórás sajtótájékoztatót szeptember 3-án Gyöngyösön, a Mátra Múzeumban hagyománysszoba megnyitása követte.

A délutáni események tartalmasak és érdekesek voltak. Különös érdekklóssá váltott ki a Gyöngyös határában, a Pípis-hegyi repülőtéren megrendezett karhatalmi harcászati, az esti órákban pedig különböző üzemek, intézmények munkásöreivel találkozhattak, alakíthattak ki közvetlenebb kapcsolatot a sajtó képviselői.

Külsőségeiben talán a leglátványosabb esemény a szeptember 4-én délelőtt megrendezett harcászati bemutató gyakorlat volt. Itt — a bemutatót részt vevő munkásör egységek segítségével — a munkásorség csaknem összes „harci tudományát” felvonultatták, meggyőzve bennünket arról, hogy a munkásörök jól ismerik fegyvereiket, képesek hazánk belső rendjének mindenkor megvédésére.

K. D. P.

Nem szokványos, rutinellenőrzést kapott leneségre a fotóriporter: az említett harcászati gyakorlaton olyan elképzelt szituációt teremtettek, amely szerint diverzánsokat kell elfogni. A teherautón éppen egy ilyen ellenséges személy búj meg

A harcászati gyakorlat egyik pillanata (Fotó: Kőszeghy György)

A ZÖLDÉRT gondjai

Másfél év előre vagy hátra?

1980 áprilisában nevezte ki a Hajdú-Bihar megyei ZÖLDÉRT Vállalat igazgatójává Kin Andrást. Rossz ciklus végén került a zöldség-gyümölcs ellátásban fontos szerepet játszó vállalat élére a Debreceni Konzervgyár egykori főmérnöke.

1975-ben a megye mezőgazdasági üzemei zöldség-gyümölcs termelésének felvásárlásában jelentős szerepet játszott a ZÖLDÉRT. A burgonya 65, a zöldség 23, a gyümölcs 30 százalékat vásárolták fel. Ez öt év alatt átlagosan 20 százalékra romlott. A nehéz helyzetben megváltoztatta üzletpolitikáját a vállalat, új intézkedéseket hajtottak végre. Ezek hatásáról beszélgettünk a vállalat igazgatójával.

— Milyen pénzügyi helyzetben kezdte az 1980-as évet a Hajdú-Bihar megyei ZÖLDÉRT?

— 1979-ben 12 millióval támogatta a vállalatot a ZÖLDKER-központ. Így lett 100 ezer forint nyereség. 1980-ban a már megkötött termeltetési szerződések és a piaci helyzet, a vállalat eszközállománya alapján előre lehetett látni a veszteséget. Az elmúlt öt éves tervidőszak alatt a ZÖLDÉRT összesen 12 millió forint nyereséget ért el, ugyanakkor a ZÖLDKER-központtól 120, a Pénzügyminisztériumtól közel 30 millió forint támogatásban részesült. Ez azonban kevésnek bizonyult, mert a tartósítózúzem, a szeszfőzde, a tormafeldolgozó fejlesztése elmaradt, s ez további bevételkiesést okozott.

— Mit tettek a nagykereskedelmi tevékenység színvonalának javítása érdekében?

— A múlt év szeptemberében megkezdtek az 1981-re szóló szerződések kötését. A burgonya, a zöldség-gyümölcs felvásárlást 13 százalékkal terveztük a tavalyinál nagyobbra. Ezt szerződésekkel fedeztük, s igyekeztünk az árrést is javítani. Sajnos 1980-ban csak átlagosan 17,6 százalékos árréssel dolgoztunk — ez egyébként lényegesen alacsonyabb a ZÖLDÉRT-vállalatok 23,1 százalékos átlagos árrésénél — így ideiglenes elérésre kellett a magasabb árrés elérése. Egyrészt közvetlen szerződéses termelői felvásárlással — például a köszmetes esetében — próbálkoztunk, másrészt néhány mezőgazdasági nagyüzem és bolt közötti közvetlen kapcsolat kialakítása volt a célunk. Ezzel együtt megkezdődött a telepek nyereségének vizsgálata, a létszámcsokkentés, a szervezetszervezés javítása, az anyagi felelősség fokozása.

— A ZÖLDÉRT az ötödik öt éves tervben átlagosan 60 millió forint körüli bevételt ért el ipari tevékenységgel. Az idei terv meghaladja a 120 millió forintot. Nem sok ez egy kicsit?

— Feldolgozandó áru van elegendő. A szeszfőzdenél, a tartósítózúzemnél és a tormazúzemnél alapvetően az volt a gondunk, hogy manuális jellegű tevékenységet kellett gyorsan, munkaerő-megtakarítással együtt nyereségessé tenni. Ez csak beruházás útján lehetséges. A tartósítózúzemben husz emberrel kevesebb kellett a töltőzáró gépsor beállításával. Kétszeresére növeltük a tárolóedények kapacitását, ez 20–25 százalékos költségmentesítést jelent. Növeltük a hőkezelt termékek részarányát, így a hosszabb szavatossági idő keretében teszi a termékeket. Folyamatban van a tormazúzem rekonstrukciója, s a technológia fej-

lesztése 8 fős létszámmegtakarítást tesz lehetővé. A szeszüzemben gépi palackozásra térünk át, a cefre minőségét megpróbáljuk javítani, a kihozatalt növelni és energiamegtakarítást elérni.

— A kiskereskedelmi forgalom az utóbbi években egyenesen növekedett. Az idén 6,6 százalékos forgalomnövekedést terveztek. Ugyanakkor az is köztudott, hogy jó néhány üzletük veszteséges. Mi a megoldás?

— Elsősorban a ciklistát bővítettük. A gazdaságtalan boltokat szerződésben megpróbáltuk átadni vagy megszüntetni. Kevesebb helyen, de jobb ellátást próbáltunk elérni, s a megye áruellátását értékelő tanácsai szervek jelezték is, hogy ez sikerült. — Milyen egyéb intézkedések segítettek a vállalat működésének gazdaságosságát? — Személycserékkel, szakmailag felkészült kérdéssel próbálkoztunk, részben sikerrel, részben sikertelenül. Az anyagi felelősség fokozásával, az évek óta elmaradt fejlesztések meggyorsításával, gazdasági elemzések alkalmazásával próbálkoztunk. Az első félévben másfél millió forint nyereséget értünk el, ez július végére 2,4 millió forintra növekedett.

— Hogyan tovább?

— Nem tudom. Az 1980. évi veszteséges gazdálkodás után elrendelték a vállalat szanálását. A szanálási bizottság nemrégiben befejezte a munkát, s megette jelentését. A SZÖVOSZ elnöksége indokoltan tartotta a Hajdú-Bihar megyei ZÖLDÉRT 1981. december 31-i hatállyal felszámolás útján történő megszüntetését. Jelenleg ennek végrehajtásáról folynak a megbeszélések.

— Köszönöm a beszélgetést.

Idézet a szanálási bizottság jelentéséből:

6. ... „Az új vezetés maximálisan leromlott eszközállománnyal és — kevés kivétellel — teljesen demoralizált személyi állománnyal vette át a vállalatot. Ehhez a mélyponthoz képest napjaink minden területén és kérdésben lényeges előrelépés történt, a szanálási jelentésben leírtak és a bizottság által minősítettek szerint. A számos biztató előjel és kezdeti eredmény ellenére azonban a viszonylag rövid időszak miatt ma még nem lehet teljes megbízhatósággal szavatolni a vállalat hosszú távú életképességét a központilag elvárt hatékonysági szintek mellett. Ilyen jellegű véleményalkotásra leghamarabb az 1981. évi működési, valamint az 1981–82-es társalási ciklus együttes eredményének ismeretében kerülhet sor.

A bizottság javasolja, hogy a SZÖVOSZ vezetése — a vállalat magasabb vezető állású dolgozóinak erkölcsi és szakmai alkalmassága című pontban leírtak figyelembevételével — szavazzon bizalmat a vállalat jelenlegi vezetésének, és a vállalat sorsáról véglegesen csak 1982 májusában, az 1981. évi működés tényszámainak ismeretében döntsön.”

... Az előbbi idézet és a szanálási bizottság egész jelentése alapján számos kérdést lehetne felvetni. Maradjon a cikk végére csak egyetlen: minden jól van így?

Hajdu István

Kétmillió köbméter víz a kunkápolnási mocsárba

Közel kétmillió köbméter vizet kapott egyensúlyi helyzetének biztosítására a nemzeti park szakembereinek irányításával a Hortobágy medencében, Nagyvíván térségében levő kunkápolnási mocsár. Valamikor a Tisza áradásai biztosították a vízi egyensúlyt, most árszáttással pótolják a hiányt.

A kunkápolnási mocsár 3000 hektáros területe magába foglalja mindazokat az élőhely-típusokat, amelyek valaha jellemzőek voltak a hortobágyi mocsarakra. A mocsár sekély, alig 60–80 centi mély vize kedvez a nád, a gyékény, a káka terjedésének, s a nyílt vízfelület csak itt-ott csillan meg, a megmaradt tisztásokat elborítja a dús hínárnövényzet. A tündérfátyol, tündérróza és a kolokán összefüggő tarka szőnyeget alkot, leveleik között rucacöröm, békalence, sulyom és sárga virágával a felszínre emelkedő rence tölti ki.

A növényzetben gazdag, jól átmelegedő, sekély vizek állatvilága igen változatos. Mozgalmas életükkel, fajgazdagságukkal tűnnek ki az úszó hínárnövényzetre telepített madárkolóniák. Természetvédelmi jelentőségével különösen a fattyú szerkő és a fehér szárnyú szerkő emelkedik ki. Az elmúlt napokban — a madárvonulások során — vékony csőrű vízitaposót is láttak.

A társadalmi munka szervezéséről

A megyei Népi Ellenőrző Bizottság nemrégiben megvizsgálta a közhasznú társadalmi munkák szervezését és elszámolását. A vizsgálatot öt gyárnál, négy minisztériumi és két tanács vállalatnál végezték.

A felmérés szerint a mozgósításra rendszerint elegendő mértékben ajánlják fel munkájukat a vállalatok dolgozói. Probléma abból származik, ha a „társadalmi munkás” nem tudja, hogy tulajdonképpen miért is dolgozik. Az ilyen munka hatékonyságában persze elmarad a célját ismerő munka mögött. Értelemeszerű kellene, hogy legyen: a cél ismerete motiválja a teljesítményt. Magyarul: ha a dolgozó tudja, hogy az építmény, aminek éppen a falát rakja — ha képtelen is —, az ő gyerekének az óvodája lesz, bizatosan nem fog távolmaradni a munkából. Az ajánlkozó munkásokat a munka előtt és után tájékoztatni kell a célról, illetve az eredményről. Mintegy tudatilag (hogy ne mondjuk, eszmileg) érdekeltté kell tenni őket. A jó munkahelyi légkör, a közösségi érzés fokozott jelenléte is motiválja a vállalkozó kedvet. Az egyénekre hulló brigádközfőzdekből és munkából kiábrándult tagjai nem szívesen áldoznak fel a szabad idejüket.

A versenyfelajánlások időben többnyire évfordulóhoz, politikai eseményekhez kötődnek, s ez nem mindig tükrözi a valódi szükségleteket. A munkaörök felajánlása tehát már-már „kalendáris szokássá” laposodik, holott akkor érdemes felajánlásra szólítani, amikor mindenki érzi, tudja, hogy szükséges van a munkájára. Helyes viszont, hogy a vállalatok inkább óvatosak (így sok helyen túlteljesítik őket), s a nagy munkálatok nem a bizonytalan mennyiségű társadalmi munka labilis talaján állnak. Jó, ha a vállalatok konkretak, mert a túl általános felajánlások szinte ellenőrizhetetlenek.

Hasznos az is, ha egy közösség erejéhez mérten vállal patronálást — például üzem—iskola kapcsolatában — egy-két részuruló csoporttal tördök, velük azonban rendszeresen: ha öt-hat közösség patronálására készül, ezek közül egyen-egyen csak alkalmasságuk tudhat segíteni.

A jelentésben olvasható az is, hogy az érintett vállalatoknál bizonytalanság tapasztalható a kommunista műszakok ez évi felhasználását illetően, várják, hogy a tanácsok „Egy nap az óvodáért” akció helyett milyen célra kéri a „VI. ötéves tervidőszakban a dolgozók pénzbeli felajánlásait. Szerepel itt az a sajnálatos tény is, hogy bőven akadnak olyan külterületi, vidéki, tanya iskolák, amelyeket egy vállalat sem patronál, más gyermekintézményeket esetleg öt-hat üzem is segít. Ezen a helyzeten a jobb, körültekintőbb szervezés javíthatna. Követendőnek látszik az a gyakorlat, hogy a vállalatok a jó társadalmi munkát apró jutalmakkal észrevételezik, hisz nagyobb értelem van (úgy) az áldozatvállalásnak, ha állandóan érezhető az arra irányuló örvendő figyelem.

Erdei Sándor

Fiatalok vállalták

A gazdasági segítségtől az emberi kapcsolatokig

A gyermekintézmények, ütőcsapatok vezetői tudják, milyen nagy gondot jelent a majdnem semmiből, a rendelkezésre álló szűkös anyagiakból úgy gazdálkodni, hogy abból lehetőleg ne csak a régi felújítására, korszerűsítésére, hanem bővítésére, netán szaktanterem berendezésére, játszóudvar, hinta, kerítés kialakítására, szóval minden eppen szükségesre teljen. Ilyenkor törheti ki a fejét, melyik anyuka, apuka vállalja szabad idejében szakmunkát, melyik vállalat, üzem KISZ-eseitől, brigádjaitól lehetne segítséget kérni. A berettyóújfaluiaknak viszonylag könnyű dolguk van, hiszen — ahogy eljáratunk mondják — az Elzettes fiatalokra mindig lehet számítani. Őket szinte nem is kell hívni. Jönnek maguktól is.

Ókrós Mihály né és munkatársai, a lemezgyártó üzem három ifjúsági brigádjának tagjai az AFÉSZ óvodájával tartanak kapcsolatot. Szinte minden javítást, szerelést magukra vállalnak. Az, hogy a nyári szünet után frissen festett mészokák, játékok, színes kerítés várta a kicsiket az óvodaudvaron, az ő érdemük.

Ákármit szívesen megcsinálunk, mert a gyerekek mosolya, jókedve minden feldobozott órát megér — mondják. **Húsvétkor** külön élmény volt, amikor asszonybrigádunkat az óvodásfiúk meglocsolták.

Vállalásukból profitál nemcsak a város, hanem maga a gyár is, hiszen „csak természetes, hogy szépíteni, jobbítani igyekezzünk saját házunk táját is”. Az 1978-as ifjúsági parlamenten határozták el, hogy társadalmi munkában bitumenes sportpályát építenek a tömegsportigények kielégítésére. A vállalat tett követte.

Még abban az évben elkezdődött a terep-előkészítés, majd egy évvel később elkészült a hétszázézer forint értékű sportpálya, amelyet azóta is, ha tehetjük bővíttük — mondja Ott Jenő. **Ebben az évben két nagyobb beruházás** jellegű feladatot vállaltak fiataljaink szabad idejük terhére. **110 méternyi vaskerítést** készítettünk a József Attila utcai óvodának és több százézer forint értékű vasipari munkát a BUSE sportpálya rekonstrukciójában.

tőlünk olykor-olykor valami maradandót, hanem közösen, a hálószobájuk, asztaluk, faluk díszítésére. Nincs megkülönböztetés, így valamennyi gyerek egyforma kötődést érez és ez is a cél. Senkinek sem feledezzünk meg a névnapjáról, születésnapjáról. Az asztaliókban gyűlő képeslapoknak, közös sétatáknak, játékoknak jobban örülnek, mint bármilyen másnak. Egymásnak minden rendezvényen ott vagyunk, s már kezdeményezéseink is köztük.

Berettyóújfalui látogatásom óta a megyeszékhelyen is beszélgettem Berettyó-parti gyerekekkel. S amikor felém nyitják a szájukat, táborozásukról mesélnek, nem feledekeznek meg az elzettesekről sem.

Hogy ne kelljen csomagjainkkal a vonatra, hajóhoz cipekednünk, maguktól ajánlották fel teherautójukat.

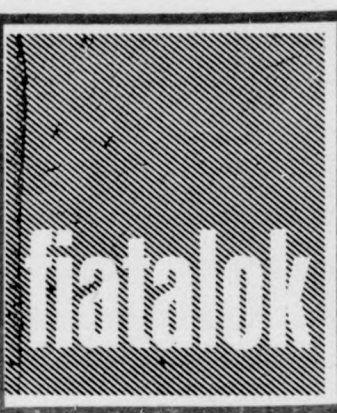
Hacsak tehetik, segítenek. Mert ők ilyenek. — vi —

A jobbítás igényével...

Néhány gondolat az egyetemi KISZ életéről

Az elmúlt években a KISZ tevékenységének alapját alkotta a KB 1974. évi áprilisi határozata. Kritikusnak elemezte a szövetség helyzetét, és állást foglalt alapvető kérdésekben. Nem haszontalan összevetni a határozat néhány megállapításával az egyetemi réteg helyzetét.

... A KISZ-szervezet értelme, hivatása, hogy cselekvési programot adjon, a közösség örömét, a szervezet erejét és védelmét biztosítja

Fiatalok

azoknak, akik a szocializmus eszméihez vonzódnak, és az átlagosnál többet szeretnének tenni azok megvalósításáért...

Szervezettség és követelmények

Ebben a mondatban máris megtaláljuk gondoljunk egyik okát. Nevezetesen: az átlagosnál többet tevők legyenek a szervezet tagjai. Természetesen, nem valamilyen merev matematikai átlagról van szó, de az egyetemünkön levő 90 százalék körüli szervezettség mindenekképpen elmarad ettől a követelménytől.

A szervezettséggel gyökeresen ellentmondásban vannak a követelmények, hiszen azok az átlagon felüliekre vonatkoznak. Hogyan alakult ez ki? A felvett hallgatók már általában KISZ-tagok. A felvételi nyomán a szakmailag legjobbak kerülnek az egyetemre. A KISZ nem nézi meg a „golyákat”, alkalmasak-e a közelet tere a megnövekedett követelmények teljesítésére. Mi a magasabb mércénket a-szövetségben nem tudjuk érvényesíteni. De hogy a szervezetség mennyire csak az egyik tényező, azt jól mutatják azon más egyetemek, ahol a szervezettség már csökkenő tendenciát mutat, helyenként 50 százalék körülül. Valójában ez csak első látásra kedvező folyamat. A taglétszám csökkenése itt sem a szervezet erejét, hanem inkább gyengeségét mutatja.

Azért léptek ki a fiatalok, mert úgy látták, hogy érdekelt a KISZ nem képviseli megfelelően, szabad idejük eltöltésében máshol jobb lehetőséget találnak. Hangsúlyozom, végtelenül hibás az a szemiatikus szemlélet, miszerint a KISZ-ben maradnak a velünk tartók, és kilépnek a másékat gondolkodók. Olykor kifejezetten jó szándékú hallgatók hagyják ott a szervezetet, akik sokszor korszerűen, előremutatóan gondolkodnak a szövetség ügyében, de javaslataik nemegyszer alkotói nélkül elutasításra kerülnek.

Az alapszervezetek többsége messze áll attól az elvárástól, hogy „A taggyűlés legyen a KISZ-tag lelkiismeretének tükré, ahol nem mennek el szó nélkül egyetlen KISZ-tag, egyetlen vezető helytelen megnyilvánulása vagy passzivitása mellett sem, ahol közösen, vitában alakítják ki minden tervüket...”. Helyenként a mozgalmi fejelem elemi normáit sem tartják be. A rendelkezésre álló fejelemi lehetőségeket vagy nem alkalmazzák is, hamar meggyőződnek hatástalanságáról.

Általában tapasztalható a mindenfajta kötöttségtől és a hagyományos formáktól való irtózás. Erre a szövetség még nem adott megfelelő választ. A vezetőségek még mindig inkább ragaszkodnak a „rég, jól bevált dolgokhoz”.

Ilyen körülmények között nem alakul ki a vezetőségek kívüli aktívartétege, mert az erre megfelelőket visszahúzza a környezet igénytelensége, a kevésbé aktívartétegek pedig a követelmények riasztják el.

Alap és felépítmény

Az egyetemi KISZ-szervezet olyan felépítmény, amelynek hiányzik az alapja. Hogy miért? Az alapra, az alapszervezetek jelentős részére a kezdeményezés hiánya, a passzivitás és a stagnálás jellemző. Sok alapszervezet csak formálisan létezik. Mások csak akkor tartanak taggyűlést, ha azt felsőbb szerv elrendeli.

A felépítményben kétségtelenül vannak jól működő tevékenységi formák, például az építőtáborok. Ezek azonban csak ritkán jelentkeznek a KISZ-tag életében, és nem szövik át mindennapjait. Így nem módosítanak jelentősen

a tagság hangulatát, amelynek többsége nem érzi jól magát az egyetemi KISZ-szervezetben.

Egyre többször hangzik el az egyetemen, hogy a KISZ olyan, mint az állóvíz. Ez azonban csak látszólag nyugalmas állapot, valójában komoly feszültségeket hordoz magában. Hogy ezek ne fokozódjanak: vagy tüneti kezelésre kerül sor, vagy érvényesül a „ne csináljunk semmit, abból nem lehet baj!” szemlélet.

Pedig a tévedések nem azonosak elveink feladásával. Az ilyen állóvíz mindegyik eltérő vélemény vagy tett felkavarja. Ráirányítja a szervezet figyelmét, és ideges, kapkodó reakciókat vált ki a vezetőségekben.

Erdemtelenség is tagjai a KISZ-nek. Ebből adódik a vezetőségek bizalmatlansága, amely egyes esetekben a jó szándékú javaslatokat is fenntartásokkal fogadja. A bizalmatlanság bizalmatlanságot szül a tagságban. A KISZ-vezető tehát a kevés sikerélmény és a tagság tartózkodó magatartása kíséretében nem tekinthetjük csodának az egyre súlyosabbá váló káderhelyzetet, a funkcióktól való menekülést.

Viták

Igen heves vitáknak lehetünk tanúi az elmúlt mozgalmi évek záró és a kongresszus előtti időszakban több fejszókat intezményben. A viták tükrözték az előbb vázolt problémákat. Persze, nemcsak ezeket, hanem például az elhelyezkedéssel kapcsolatos nehézségeket, szociális juttatásokat, ösztönzést, az egyetemi demokrácia nem mindig kielégítő voltát, a tantervek hiányosságait, a már-már a tanulást akadályozó magas óraszámokat, a marxista-leninista oktatás elégtelenségeit stb.

A fórumokon — nincs miért tagadni — ellenzéki, ellenzékiek tűnő vagy jó szándékú, de hibás vélemények is elhangzottak, amelyek a hallgatóság tájékozatlansága, a felfokozott légtér és — nem utolsósorban — a demagógia miatt időlegesen hatást tudtak elérni.

Hogy miért nem lehetett ezeket azonnal és teljes mértékben elszigetelni, annak az előbbieken túl még egy meghatározó oka, hogy valószínűleg, létező problémákból indultak ki.

A vezetők a vitában nemegyszer — sportnyelven szólva — állva maradtak, nem tudtak meggyőzően érvelni, igazukat elfogadtatni. A vitákkal kapcsolatban olykor értelmetlenül találkoztunk a KISZ más rétegeiben. Ez arra utal, hogy más ifjúsági rétegek nem eléggé tájékozottak az egyetemi réteg helyzetéről, természetesen ez fordítva is igaz. A jelenség azért is sajnálatos, mert hibás következtetések forrása lehet, bizalmatlanságot szülhet, és rombolóan hathat a szövetség egységére.

Mindent összevetve: az eszmecsere haszna a negatívumok ellenére kétségtelenül az, hogy segít a szervezetenek nagyobb sebességre kapcsolni. Úgy vélem, a követelményeknek a kongresszusi határozat felszólítására vonatkozó része messze nem elegendő tesz. Olyan korszerűen, határozottan és mélyen, amilyenre egy ilyen dokumentum vállalkozhat. A határozat nem valamiféle varázspálcát, amely egy csapásra megoldja az egyetemi KISZ bajait. Nagyon nehéz, szívszós munkáról van szó, hiszen például olyan érdekérvényesítési mechanizmusokat kell kialakítani, amelyeket a KISZ tagjai megmozgathatnak egy-egy érdekérvényesítési alkalommal. Igazán csak akkor köztudott a KISZ-tag a szervezethez, ha maga is részese az érdekei érvényesítéséért folyó küzdelemnek.

Az egyetemi KISZ gondoljai csak látszólag „belülről”. Megoldásuk nem csak a szervezetenek érdeke...

Bánfalvi Attila, a KLTE hallgatója

A KÖZMŰVELŐDÉS

Olvasóvá

A címet kérdésként is megfogalmazhatnánk: hogyan lehet bélyeggel olvasóvá nevelni? Nos, ha ezgakt módon számadozunk ezt nem is lehet bizonyítani, azt szeretnénk közzéadni, hogy az olvasóvá nevelés ezt megvalósítják Debrecenben, a Városi Könyvtár egyik fiókkönyvtárában.

Kell hozzá egy könyvtár — jelen esetben a Petőfi Emlékönyvtár —, ahol biztosítani mindent a foglalkozások lebonyolításához. Ezenkívül kell egy jó értelemben vett megalapozott, aki a fiatalokkal való foglalkozást életemelemevallja — itt egy nyugdíjas listalista, **Faragó Mihály**. Ne utolsósorban kellene érdeklődő, ismereteiket bővítező fiatalok.

— Az egész úgy kezdődött — mondja **Bogdán György** — könyvtár vezetője —, hogy a gyermekolvasók bélyeggyűjteményéből kiállított rendezték. A kiállító gyerekek bevonásával — **Faragó Mihály** kezdeményezésére, vetélkedőt hirdettünk. A vetélkedő tematikája a bélyegre épült. A bélyegre kiadott országra vonatkozó földrajzi topográfiai kérdések szerepeltek a versenyen. Ezen kérdések megválaszolásához végső esetben — a gyerekek igénybe vehették a könyvtár kézikönyvvállományát is, merkedve egyúttal azokat a találmány, használatuk módjával.

A versenynek nem volt sikere volt. Ennek láttán született a következő ötlet, **Korács Mihály** szakmunkás tanuló dicséret. Saját gyűjteményéből összeszállított tablót, melyen hérszín ember bélyegen megjelent képmás szerepelt. A válogatás me: „Kik voltak ők?” Ebből kapcsolódva a könyvtár pályázatot hirdetett a gyerekek számára: válasszanak egy res embert, írjanak az élet munkásságát bemutató „d. gozatos”. Elképzelésünk híven a legjobb dolgozatot értékeltük és díjaztuk, később köztül verbuváltuk azt a szakkör tagságát.

A HO SZÁZ

D utka Akos irodalmi... san kötődik az Ady ugyan, hogy már 1904-ben ső verseskötete, s már az kritika, de igazából 19 avatta költővé. A társaság Meg ugyanabban az évben második kötete. A föld m rögtön viták pergőtűzbe költő tehetségének kérde mondták róla többen, egy sok választékosan. Maga fiatal poétát, többek közt vakkal: „Dutka Akosnak a nia azért, mert Ady Endre kelységemnek kortársa. moly, daloló emberre ráfo más, mint lelkelten Ady Akosban nem dolgozik és lönös génius, de milyen Szabolcska-féle völgynéps

E keyetlenül elismerő a legkegyetlenebb, hogy r tásuk igaz, minden előz D utka Akos nem emelke magyar lírikusok közé, a fejlődéstörténetében játszó több, mint saját költés nya.

N agyvárad adta őt is lomnak, a Nagyvárad katársa volt már a múlt ben, 1900-ban. Főleg szin vezetői kritikákat írt, ma tos izléssel és hozzáértéssel fűződik sok váradi „verniti kiállítás — szervezés, Rónaival, Kernstock Kárdern festőkkel az ő buzg merkedtet meg a „Pece-pégye. Később nagy utat Nyugat-Európába, ahol m sódott benne az elszánt művészet útját fogja járn váradon a „holnaposok”, egyes verziók szerint ő a két antológia nevét, címét volt az első magyar újság lyet Sas Ede, a haracosúg nében szerveztek Nagyvá

Az első világháborút ké seskönyvet ítéte el. A Krisztus előtt” 1915-ben í még a legjobb magyar í

Arkagyij Sztrugackij - Borisz Sztrugackij

— Don Rumata... don Rumata... — lehetetlen volt megállítani ezt a gépembert. — Kazánkovácsok utcája nyolc. Tizenhatos szám, Tibak testvér.

Rumata érezte, hogy háta mögött mindenki visszafojtotta a lélegzetét. De őt is kellemetlen érzés fogta el. A verejtékező Tibak testvér felállt.

— Tizenhatos szám, don Rumata, Kazánkovácsok utcája nyolc alatti lakos, a Renddel szembeni különleges érdemeiért önéminenciája külön elismerésére méltított, és szíveskedjék átvenni a Budah doktor szabadon bocsátásáról szóló parancsot, akivel saját belátása szerint cselekedhet — lásd: hatos — tizenhetes — tizenegyes lap.

A hivatalnok nyomban kihúzta ezt a lapot a lajstromok alól, és átnyújtotta Rumatának.

— A sárگا ajtón át az első emeletre, hatos ajtó, egyenesen a folyosón jobbra, majd balra — közölte. — Kérem a következőt...

Rumata megnézte a lapot. Nem a Budah doktor szabadon bocsátására vonatkozó parancs volt, hanem erre kaphatott belépési engedélyt a kancellária ötödik, különleges ügyosztályára, ahol a titkos ügyek titkárságának szóltó utasítást kellett átvennie.

— Mit adtál nekem, tököllő? — kérdezte Rumata. Hol a parancs?

— A sárگا ajtón át az első emeletre, hatos ajtó, egyenesen a folyosón jobbra, majd balra — ismételte a hivatalnok.

— Azt kérdelem, hol a parancs?! — rivallt rá Rumata. — Nem tudom... nem tudom... Kérem a következőt!

Rumata füle mögött suszogás hallatszott. Félrehúzódt. Újra don Pytha furakodott az asztalhoz.

— Nem megy rá — mondta nyafogva. A hivatalnok ködös tekintettel nézett rá.

— Neve? Rangja? — kérdezte.

— Nem megy rá — mondta ismét don Pytha, s a karperecét rángatta, amely három vaskos ujjára is alig ment fel.

— Nem megy rá — dünyögte a hivatalnok, és hirtelen magához húzta az asztal jobb oldalán fekvő vastag könyvet. Baljós külseje volt — zsirpecsés, fekete kötésű. Don Pytha néhány pillanatra meghökkenve nézte, aztán egyszerre sarkon fordult, és szó nélkül a kijárat felé igyekezett. Rumata megkerülte az asztalt, mindkét kezét a karperecsébe ládába mélyesztette, felmárkolt, amennyit tudott, s odább állt.

— Hé, hé — szóló rá kifejezetlen hangon a hivatalnok. — A jogosítványt!

— Az Úr nevében — felelte sokatmondóan Rumata. A hivatalnok és Tibak testvér egy emberként felállt: „Az Ó nevében.”

Rumata kilépett a kancelláriából, lassan a Vidám Torony felé tartott, s utközben rákattintgatta bal kezére a karperecét. Kiderült, hogy kilenc van, bal csuklójára pedig csak öt fért rá. A többi négyet a jobb kezére kapcsolta. Rumata a kapuhoz törtetett, ráripakodott az újtáj álló órra, áthaladt az udvaron, majd a csúszós, csorba lépcsőfokokon lefelé ereszkedett a kormozó falklyával megvilágított félélmályba. Itt volt a hajdani koronavédelmi minisztérium legrejtettebb zuga, a királyi börtön a vizsgálati cellákkal.

A boltívcs folyosókon tizlépésenként bűzös fáklya állt ki a falban levő rozsdás mélyedésből. A folyosó tele volt emberrel. Tolakodtak, futkostak, vezényszavakat harsogtak... Reteszek csikorogtak, ajtók csapódtak, valakit vertek, s az illető jajveszékelt, valakit vonszoltak, és az kapálózott, valakit egy amúgy is szűfolt cellába tuszkoltak, valakit megpróbáltak kirángatni a cellából, de a fogoly ékelenül ordított. A szembejövő szerzetesek arca bűz ügybuzgalmat áruolt el. Mindenki sietett, mindenki fontos állományokban járt. Rumata jól kinyitotta a szemét, s ráérősen rötta a folyosókat. Az alsó szinteken nem volt olyan nyüzsgés. Itt a Hafafias Iskola végzős növendékei vizsgáltak. Félmeztelen, bőrkötényes kamaszok álltak csoportosan a kintzókamrák ajtajai előtt, a mocskos kézikönyveket lapozgatták, és időnként inni mentek a nagy víztartályhoz, amelyről bögre lógott. A cellákból iszonyú ordítás, ütések zaja hallatszott, égett szag áradt. És micsoda beszélgetés folyt az ajtók előtt!

— A csonttörőnek van főllő egy olyan csavarja, az eltört. Hát én tehetek róla? Ó meg kiébrudalt.

— Jó volna megtudni, ki fog verni, talán valamelyik társunk.

hangulatán, amely...
...nem érzi jól
...az egyetemi KISZ-

többször hangzik el
...men, hogy a KISZ
...mint az állóvíz. Ez
...csak látszólag nyu-
...állapot, valójában
...feszültségeket hor-
...gában. Hogy ezek ne
...anak: vagy tüneti
...kerül sor, vagy ér-
...ne csináljunk
...abból nem lehet
...emlélet.

a tévedések nem
...elvének feladásá-
...ilyen állóvizet min-
...megszokottól, a hét-
...zól eltérő vélemény
...ett felkavarja. Ráír-
...szervezet figyelmét,
...es, kapkodó reakció-
...ki a vezetőségekből.
...ntelének is tagjai a
...ek. Ebből adódik a
...bizalmatlansága,
...egyes esetekben a jó
...javaslatokat is
...ásokkal fogadja. A
...lanság bizalmatlan-
...zúl a tagságban. A
...zetőt tehát a kevés
...ény és a tagság tar-
...magatartása kíséri.
...án nem tekinthetjük
...k az egyre súlyosab-
...kaderhelyzetet, a
...tól való menekülést.

Viták

neves vitáknak lehet-
...ni az elmúlt moz-
...vet záró és a kong-
...előtti időszakban
...felsőoktatási intéz-
...A viták tükröztek
...vázolt problémákat.
...nemcsak ezeket, ha-
...eldául az elhelyezke-
...kapcsolatos nehézsé-
...szociális juttatásokat,
...az egyetemi de-
...na nem mindig kiél-
...tát, a tantervek hiá-
...ait, a már-már a ta-
...akadályozó magas
...oktatás, a marxista-
...oktatás elvégtele-
...b.

forumokon — nincs
...tagadni — ellenzéki,
...inek tűnő vagy jó
...ú, de hibás vélemé-
...elhangzottak, ame-
...hallgatóság tájékozat-
...a felfokozott légkör
...em utolsó sorban — a
...gia miatt időlegesen
...tudtak elérni.
...miért nem lehetett
...azonnal és teljes mér-
...észigetelni, annak az
...ken túl még egy
...ározó oka, hogy való-
...létező problémákból
...ki.

etők a vitában nem-
...— sportnyelven szól-
...llva maradtak, nem
...meggyőzően érvelni,
...el elfogadhatni. A vi-
...kapcsolatban olykor
...séggel találkoztunk a
...hás rétegeiben. Ez ar-
...hogy más ifjúsági
...nem eléggé tájéko-
...az egyetemi réteg
...ról, természetesen ez
...is igaz. A jelenség
...sajnálatos, mert hi-
...vetkezéseket forrása
...bizalmatlanságot szül-
...rombolóan hathat a
...eg egységére.
...ent összevetve: az
...erék haszna a nega-
...ellenére kétségtele-
...hogy segít a szerve-
...nagyobb sebességre
...ni. Úgy vélem, a köny-
...vegyeknek a kongresz-
...tározat felsőoktatás-
...tákozó része messze-
...eleget tesz. Olyan
...ien, határozottan és
...amilyenre egy ilyen
...ntum vállalkozhat. A
...at nem valamiféle
...álca, amely egy csú-
...megoldja az egyetemi
...bajait. Nagyon nehéz,
...munkáról van szó, hi-
...ldául olyan érdek-
...képviselési mechaniz-
...ell kialakítani, amely
...k képes megmoz-
...egy-egy ügy érdek-
...azán csak akkor kö-
...a KISZ-tag a szerve-
...ha maga is részese
...eket érvényesítéséért
...üzdelemnek.

gyetemi KISZ gondjai
...átszólag „belügyek”.
...ásuk nem csak a szer-
...erdeke...

Bánfalvi Attila,
a KLTE hallgatója

A KÖZMŰVELŐDÉS HÉTKOZNAPJAI

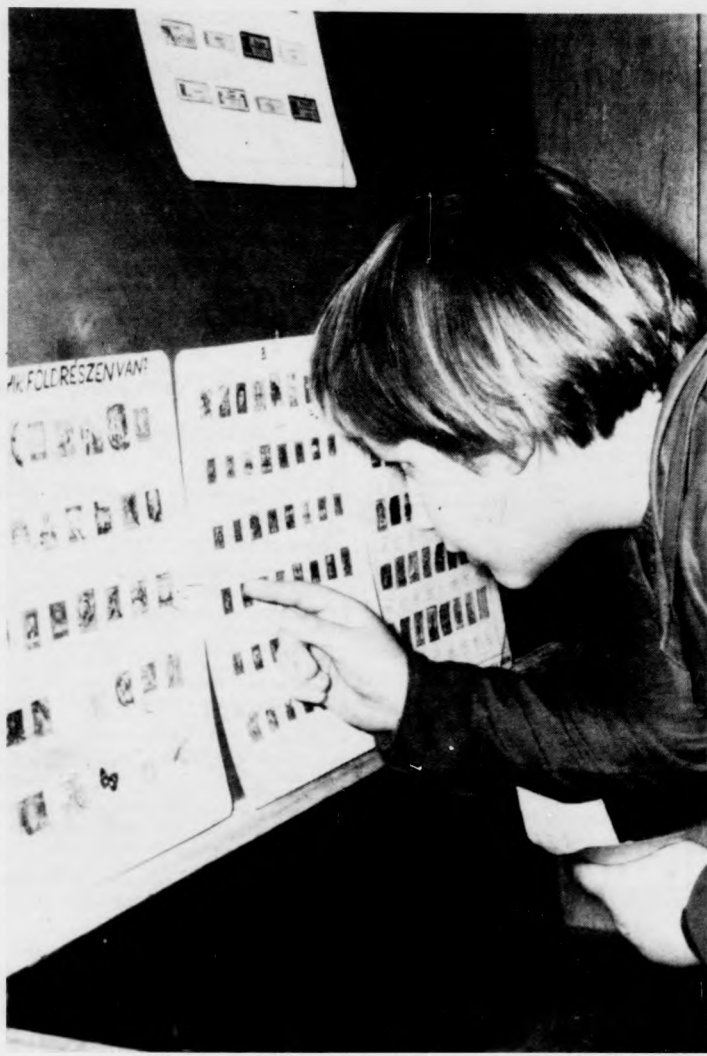
Olvasóvá nevelés — bélyeggel

A címet kérdésként is megfogalmazhatnám: hogyan lehet bélyeggel olvasóvá nevelni? Nos, ha egzakt módon, számadatokkal ezt nem is lehet bizonyítani, azt szeretném közkinccsé tenni, hogyan gondolják ezt megvalósítani Debrecenben, a Városi Könyvtár egyik fiókkönyvtárában.

Kell hozzá egy könyvtár — jelen esetben a Petőfi Emlék-könyvtár —, ahol biztosítanak mindent a foglalkozások lebonyolításához. Ezenkívül kell egy jó értelemben vett megszállott, aki a fiatalokkal való foglalkozást életelemének vallja — itt egy nyugdíjas fiatalista, Faragó Mihály. Nem utolsósorban kellnek érdeklődő, ismereteiket bővíteni vágyó fiatalok.

— Az egész úgy kezdődött — mondja Bogdán Györgyné, a könyvtár vezetője —, hogy a gyermekolvasók bélyeggyűjteményeiből kiállítást rendeztünk. A kiállító gyerekek bevonásával — Faragó Mihály kezdeményezésére — vetélkedőt hirdettünk. A vetélkedő tematikája a bélyegre épült. A bélyegre kiadó országra vonatkozó földrajzi, topográfiai kérdések szerepeltek a versenyen. Ezen kérdések megválaszolásához — végső esetben — a gyerekek igénybe vehették a könyvtár kézikönyvvállományát is, ismerkedve egyúttal azok tartalmával, használatuk módjával.

— A versenynek nem várt sikere volt. Ennek láttán született a következő ötlet, mely Kovács Mihály szakmunkás-tanulói dícséri. Saját gyűjteményéből összeállított egy táblát, melyen híres emberek bélyegen megjelent képmásai szerepeltek. A válogatás címe: „Kik voltak ők?” Ehhez kapcsolódva a könyvtár pályázatot hirdetett a gyerekek számára: válasszanak egy híres embert, írjanak az életét, munkásságát bemutató „dolgozatot”. Elképzelésünkhöz híven a legjobb dolgozatokat értékeltük és díjaztuk, készítőik közül verbuváltuk aztán a szakkör tagságát.

„Melyik földrészen van az az ország, ahol kiadták ezt a bélyegyet?” (Fotó: Nagy János)

— Ilyen előzmények és az ötletek sikeres megvalósítása után már nem okozott különös nehézséget a bélyegszakkör megszervezése, majd megalakítása. A szakkör „hivatalos” alakulását ismét összekapcsoltuk a játékos vetélkedővel. A verseny nemcsak a gyerekek körében aratott ismételt sikert, de megnyerte a Nógrádi és a Bocskai Általános Iskola tanárainak a tetszését is, ugyanis ebből a két iskolából verbuválódott a szakkör tagsága. Ez nem jelenti azt, hogy más iskolák tanulóit, akik

érdeklődnek a szakkör munkájá iránt, ne látnánk szívesen. Az első lépés sikeres volt. A neheze, az olvasó-bélyegszakköri tagok megtartása, igazi olvasókká nevelése, a tudásukat fejlesztő, szisztematikus, érdekes és élményt nyújtó foglalkozások feladatai kell hogy legyenek. Most már a tudatosságnak kell a döntő szerepet játszani!

Ez a rövid története a könyvtári bélyegszakkör létrejöttének, mely kéthetente rendszeresen tartja foglalkozásait. Rácz Tibor

A HOLNAP KÖLTŐJE

SZÁZ ÉVE SZÜLETETT DUTKA ÁKOS

Dutka Ákos irodalmi pályafutása szorosán kötődik az Ady Endrééhez. Igaz ugyan, hogy már 1904-ben megjelent az első verseskötete, s már arra is felfigyelt a kritika, de igazából 1908-ban A Holnap avatta költővé. A társaság és az antológia. Még ugyanabban az évben napvilágot látott második kötete, A föld meg a város, amely rögtön viták pergőtűzébe vetette a fiatal költő tehetségének kérdését. Ady-epigon, mondták róla többen, egyesek nyersen, mások választékosan. Maga Ady védte meg a fiatal poétát, többek között ezekkel a szavakkal: „Dutka Ákosnak nem szabad lakolnia azért, mert Ady Endrének nevezett csekélységének kortársa. Erre a szép, komoly, daloló emberre ráfogták, hogy semmi más, mint lelketlen Ady-utánozó... Dutka Ákosban nem dolgozik és mutat valami különös géniusz, de milyen lennagya már a Szabócska-féle völgynépséget...”

E kegyetlenül elismerő mondatokban az a legkegyetlenebb, hogy minden megállapításuk igaz, minden előzertük valóság lett. Dutka Ákos nem emelkedett a legnagyobb magyar lírikusok közé, a magyar irodalom fejlődéstörténetében játszott szerepe jelentősebb, mint saját költészetének hozmánya.

Nagyvárad adta őt is a magyar irodalomnak, a Nagyvárad című újság munkatársa volt már a múlt század utolsó évében, 1900-ban. Főleg színházi és képzőművészeti kritikákat írt, ma is meglepően biztos ízléssel és hozzáértéssel. Az ő nevéhez fűződik sok váradai „vernisszás” — festészeti kiállítás — szervezése, megnyitása. Rippl-Rónaival, Kernstock Károllyal és más modern festőkkel az ő buzgólkodása révén ismerkedett meg a „Pece-parti Párizs” közönsége. Később nagy utat tett Amerikába és Nyugat-Európába, ahol még inkább megerősödött benne az elszántság, hogy a modern művészet útját fogja járn. Hazatérve Nagyváradon a „holnaposok” közé csöppent, a egyes verziók szerint ő adta a társaság és a két antológia nevét, címét is. Egyik vezetője volt az első magyar újságírósztrájkknak, melyet Sas Ede, a harciasló főszerkesztő ellenében szerveztek Nagyváradon.

Az első világháborút két nagy hatású verseskötetével ítélte el. Az első, „Az yperni Krisztusváltás” 1915-ben jelent meg, amikor még a legjobb magyar írók egy része sem

érezte át a háború mélységes tragikumát, sőt azonosult vele. Dutka váradai szereplése szinte jelképes cselekménnyel ért véget: ő hirdette ki a városháza erkélyéről az ösztörszás forradalom győzelmét, a Nemzeti Tanács megalakulását.

Budapestre kerülve lírai termését megírta. A két világháború között mindössze egy verseskötete jelent meg. A második világháború idején elvonult „remeték” Máriaremetére, s 1955-ben a véletlen lendítette ki önként vállalt magányából. Azt is mondhatnánk, hogy Ady adta vissza az irodalomnak. Egy Dutka-vers alá valamikor egy szerkesztő Ady nevét írta tévedésből, s ezt az állítólagos Ady-verseket egy kutató felfedezte és publikálta. Ekkor megszólalt végre Dutka Ákos Fiatalok, még itt vagyok című cikkével. Ismét felfedezték, s ez az érdeklődés visszaadta az idős költő munkakedvét, megírta A Holnap városa című regényes korrajzát, majd A nagy kaland című utirajzát. Versekkel is jelentkezett, régiekkel és újakkal egyaránt. A Magyar Televízió jóvoltából egy kitűnő riportfilm is készült róla. 91 éves korában halt meg.

Világnézetileg eljutott a polgári radikalizmus végső határáig, költészetében főmó hangulatok, impresszionista sejtelmek kifejezésére vállalkozott. Egy igazán mély elemző tanulmány sajnos mind a mai napig nem készült róla. Az évfordulón a megemlékezések nyilván megint a Dutka-jelenség érdekességeit fogják ismételtetni, holott mindenképpen vizsgálódást érdemelne, hogy mik voltak lírájának eredeti értékei. Alapvetően meg kellene nézni az Adyhoz fűződő viszonyát, mert bármilyen meglepően hangzik, egy időben Dutkának is voltak fenntartásai Adyval szemben. Az is elemzést érdemel, hogy vajon Dutka milyen hatások iránt volt érzékenyebben fogékos, például a Petőfi Társaság felé a harmincas évek végén? Egyezőval számos kérdés vár vele kapcsolatban tisztázásra. Mert egyénisége érdekesebb és változékonyabb, mint azt sokan gondolják.

Az alapképlet persze nem változik. Igaz ember volt, tiszta szavú költő, aki hű maradt Adyhoz és A Holnap nagyszerű programjához.

Bakó Endre

A TÖRVÉNY TORNÁCÁN
A KÖZRENDVÉDELEM

Fejlődő művelődési életünk, iskolai, közművelődési, illetve művészeti eszközökkel történő nevelő munkánk eredményei tagadhatatlanok. Bármerre tekintünk, ennek a kulturális nevelő munkának eredményei mindenütt jelen vannak. Egyre szaporodnak a magasabb iskolai végzettséget jelző bizonyítványok; növekszik a művelődési alkalmak látogatottsági statisztikája; fogynak a kulturális célok — könyvek, hangfelvételek, lakáskultúra tárgyai stb. — és talán ide sorolható még az is, hogy fiatalságunk jeles része kocsma helyett diszkóban tölti szabad idejét. (Más kérdés, hogy ott is iszik.)

Nem oktan elgondolkodni, vajon a sokféle kulturális nevelő ráhatás — a közvetlen eredményeken, tehát a bizonyítvány kézhez vételén, a magasabb állás elnyerésén, egy-egy jól eltöltött estén túl — mennyiben változtatja meg az embereket, magatartásukat, egymáshoz való viszonyukat. Mennyiben teszik ezek a kulturális hatások az egyes embert és a közösséget kulturáltabbá. Azért is érdemes ezen meditélni, mert egész kulturális nevelő munkánk célja, hogy műveltebb társadalmat teremtsen, és ne csak az egyének nyújtsanak több szakmai vagy átalános ismeret.

Sajátos dolog, hogy míg egyre emelkedik a kvalifikáltabb emberek aránya, míg egyre többen igyekeznek (olykor indokolatlanul is) végzettséget végzettségre halmozni — (persze a társadalom segítségével és költségén) —, növekszik a társadalmi együttélés szabályait semmibe vevők száma. A vonaton tucatjával, százával látni tankönyveket vagy sokszorosított jegyzeteket fölé hajolva tanuló ifjú és nem ifjú utasokat, mellettük mindig megtalálhatók a már induláskor ittas, renitenskedő csoportok. Az utcán ott állnak a könyvesboltok előtt szemlélődők, az ajánlatokban válogatók, mellettük a kötekedők, zajongók, a trágár megjegyzéseket terők, köpködők, itatók. A moziban egymás mellé kerül a filmnéző és a botránykózo. És nagyon hosszan lehetne sorolni a visszatartó magatartási megnyilatkozásokat a sötétülő utcán csoportosan üvöltöző, ijeszgető társaságoktól a legundorítóbb megnyilatkozásokkal meghökentető, a tréfalckóztól a vaskos durvaságig. Szükségtelen itt részletezni.

Általában nem bűncselekmények meg ezek, nem ütköznek tételes törvényekbe, bár egyik-másik formájuk igencsak kö-

zel áll a garázdasághoz. Még nem bűncselekmények — hangsúlyozandók: még nem! —, de azok elindítói lehetnek, mert veredések származhatnak belőlük, riadalomkeltések forrásai lehetnek, megbotránkozásokat okoznak. Nem térszándékok még össze ezek az illetlenkedők a tarhálókkal, a tréfásan, de kemény ökölrel pénz kuncyerlőkkel, az utcán és a mozi előcsarnokban akár bicskakaguyel is handabandázó „koldusokkal”, a verkedő, szurkáló garázdálkkal, tolvajokkal, kisebb-nagyobb erőszakkal gyakorlatilag rablólva lett vagányokkal. De hol a pontos határ, amelyen túl a legénykedés, a talmi kivagyiság, a rossz film- és tévéfilm-hűsök maimólása már bűnözésbe esaphat át? A bűnözés széléen állnak ezek az utcai rendbontók, a törvény tornácán táncolnak, mert egyik-másik megnyilatkozásuk, cselekedetük igencsak rendőrt kiált, illetve kiáltana, ha biztonsági közeget lenne a közelben, és ha az úttest közepén suhanó vagy robbogó kék-fehér autó látványa képes lenne a renitenskedő fiatalokat kulturáltabb magatartásra bírni.

Tévedés ne essék: nemcsak tanulatlan emberekről van szó. Bőven van érettségizett is közöttük. Hol van hát kulturális nevelő munkánk eredménye, hol mutatkozik meg az iskolában vagy egyéb fórumokon nyújtott tudás a kulturáltabb emberi magatartásban?!

Félrefordított fejfel, behúzott nyakkal igyekszünk elkerülni a rendbontókat, hogy magunkat megóvjuk az inzultusoktól, de ezzel egyben bátortást is adunk azoknak, akik semmibe veszik a rendet, a társadalmi együttélés írott és íratlan szabályait. Többségben nem ütközik ez a rendbontás jogszámba. Mégis kellene hogy legyen valamilyen rendelkezés, amely ennek az elharapódzott utcai és egyéb nyilvános helyen való illetlenkedő, garázdasághoz közeli magatartásformának gátat szab. Javasolnám, hogy az utcai italozást tiltó helyhatósági szabályrendelet mintájára legyen erre is valamiféle rendelkezés, ám azt sem szokás nagyon komolyan venni.

Megoldás? Csak közhelyeket lehetne emlegetni a társadalmi összefogásról, közművelődési munkánk hatékonyságának emeléséről. De még valami hozzáteendő: a közművelődésnek itt már találkoznia kell a közrendvédelemmel is.

Benedek Miklós

HANGLEMEZFIGYELŐ

Klemperer és Pilinszky

(Klemperer vezényel) Bizonyos jelekből arra lehet következtetni, hogy mostanában Otto Klemperer a sztár a Magyar Hanglemezgyártó Vállalatnál. A közel múltban a jelent meg a budapesti tarhalkodását felidéző sorozat második lemeze, s licenc kiadásában Bach h-moll miséjének felvétele. Mindkét lemez különös jelentőségű.

Három évig, 1948–50. között működött Klemperer az Operaházban, s a krónikák szerint ennek az időnek legfényesebb dokumentuma a Nürnbergi mesterdalnokok felújítása volt. Az akkori felvételeket előbányászó és gondozó Boross Attila így jellemzi a nagy német dirigens vezényelési módszerét: „A darabról alkotott elképzelése a folyamatosság volt. Különböző tempójú részek hihetetlen természetességgel követték egymást.” Három lemez után újabb szerzői összeállítással jelentkezik Balassa Sándor, a kortárs magyar zeneszerzők középmezőjének tagja. Operája, Az ajtón kívül sikerült olyan erősésszel, mint Losonczy György, Székely Mihály, Maleczky Oszkár, Osváth Júlia. A kettőlemez album csak részleteit idézi fel az „ünnepi levegő” előadásnak, éppen ezért az említett folyamatosságról nem kaphatunk képet, de a kezdetleges technikai minőség ellenére mégiscsak megtudhatjuk, hogyan hangzik a Mesterdalnokok, ha ilyen karmestere van.

Csaknem húsz évvel később készült Bach h-moll miséjének felvétele a BBC Kórus, a New Philharmonia Zenekar, valamint Agnes Giebel, Janet Baker, Nicolai Gedda, Herman Prey és Franz Crass (ének) közreműködésével. A műről tudjuk, hogy a zeneirodalom egyik leghatalmasabb alkotása, az EMI hanglemezgyártásának felvételének átvételét pedig az indokolja, hogy a zenekriti-

ka a mű legkiválóbb hanglemezverziójának tartja, és a mai napig az új felvételek mércéjének tekintik. Klemperer viszonylag kislétszámú zenekarral dolgozik, de a bach-i zene nyugalma, töltettség és fennköltége így is sugárzik a barázdákról. (Magyar Gregoriánus) Véget ért egy tündökletes sorozat: megjelent a Magyar Gregoriánus utolsó, hatodik lemeze. A Magyarországon a XII–XV. század körül kialakult gregorián gyakorlat formái közül az összeállítás Mária-énekeket és a temetéssel kapcsolatos műveket tartalmazza a Schola Hungarica előadásában. Dobszay László és Szendrey Janka vezényelével a kórus most is kristálytisztán, a témákhoz illő emelkedettséggel és áhítattal énekel — nemestíphetetlen természetességgel követték egymást.” Három lemez után újabb szerzői összeállítással jelentkezik Balassa Sándor, a kortárs magyar zeneszerzők középmezőjének tagja. Operája, Az ajtón kívül sikerült olyan erősésszel, mint Losonczy György, Székely Mihály, Maleczky Oszkár, Osváth Júlia. A kettőlemez album csak részleteit idézi fel az „ünnepi levegő” előadásnak, éppen ezért az említett folyamatosságról nem kaphatunk képet, de a kezdetleges technikai minőség ellenére mégiscsak megtudhatjuk, hogyan hangzik a Mesterdalnokok, ha ilyen karmestere van.

(Szlovák népzene) A Magyarországon érvényes nemzetiségi politika szép dokumentuma az a hanglemezsorozat, amely az itt élő nemzetiségek népzenejének bemutatására vállalkozik. A dalszlovok és a németek folklorizmusikája után most a szlovákok dalaival és hangszeres muzikájával ismerkedhetünk meg a Za homári, az dolomi című összeállításban. Miként a fűszöveget író Lami István és Olsvai Imre megjegyzik, a gyűjtés még nem tartalmazza a szlovákság népzenejének valamennyi jellegzetes típusát, mert ezek reprezentálása további kutatást igényel, de így is törekszik arra, hogy átfogó képet adjon a zenei hagyományról. Nagyonbízott vokális dalok kaptak helyet a lemezen néhány citeraszám és egy fűvósodarab mellett. Bartók gyűjtései nyomán nem ismeretlen számunkra a szlovák népzene, de mégis meglepő, hogy mennyi „magyaros” fordulat üti meg a fület első hallásra. Persze, az is lehet, hogy mindez fordítva igaz: a magyar népzenebe felszívódó szlovák hatás miatt tartjuk ismerőseink ezeket a dalokat.

Turi Gábor

ALAT
 vember 1-ig
 re átadja
 ket:
 lyaudvar,
 ér
 tani a debreceni
 n. MÁV-pu.)
 órákor lesz
 udvar
 ben.
 felvilágosítást
 on
 portvezető adja.

női segéd munkásokat,
 akadókat, éjszakai tel-
 z szállítványkiszáradt,
 mosóndókat felvesz a
 Egészségügyi törzslap
 szállítványkiszáradt,
 erkölcsi bizonyítvány.
 s: Postakert u. 2. sz.
 asági Iparművek felvé-
 s autóvilágossági sze-
 rhetőleg 4-5 éves szak-
 orriattal. Jelentkezés a
 helyén (Téglás), a
 gazdálkodási csoport-
 kvitórii beosztásba
 képesítéssel rendelkező
 felvételre. Jelentkezés:
 Maróthi György u.
 helyzeti vezetőnél.
 ebeceni Baromifeldolgozó
 felvétel villanyszerelőket,
 i-kezelőt, energiagaz-
 osztályra kalorkikus
 energetikus hűtő-
 t, 2 műszakos be-
 hellest. Feldolgozóhoz
 zókat és állandó éjszaka-
 kba műszak utáni ta-
 Jelentkezés: Diószegi
 ankaügyi osztály.
 i-Bihar megyei Állat-
 és Húsiipari Vállalat
 rfidolgozókat állatkon-
 ágóüzem területére se-
 és udvartartástól
 be. Jelentkezés a Váll-
 kaügyi osztályán (Deb-
 ó u. 2.) Ne jelentkeze-
 akik 1 éven belül há-
 illetve kilépett bejegyz-
 toztattak munkahelyet.
 esli gyakorlattal ren-
 plétszámteremtő, közép-
 osztályba keres a KLTE
 főigazgatója. Je-
 az eddigi gyakorlat és
 ény megjelölésével ki-
 ásbán. Határidő: szept-
 10. Cím: 4010 Debrecen.

adült szívvel tufat-
 ty felejtettelen édes-
 apósnak, nagyapánk
 konunk,
 ANDER FERENC
 udgias, 1981. szept-
 -én 81 éves korában
 elhunyt. Szeret-
 t, szeptember 11-én,
 8 órakor, 1 órákor
 k örök nyugalomra
 mető I. o. 2. számú
 -és termékből egyházi
 s szerint. A gyá-
 lád és hűsleges gon-
 Lakás: Debrecen.

mondunk közö-
 azoknak, akik felejt-
 ferjem, gyermekem,
 n, testvérem, nagy-
 sógorunk,
 LÁGYI SÁNDOR
 eti vezető temetésén
 nek, ravatalára ko-
 virágot helyeztek,
 s bánatunkban osz-
 Külön köszönetün-
 zük ki a Vörös Lo-
 gtsz, valamint a
 i Vendéglátó Vállal-
 és gazdasági veze-
 es dolgozóinak. A
 család.

etet mondunk mind-
 akik felejtettelen
 k,
 DOBI GÁBOR
 n megjelentek, rava-
 szorút, virágot he-
 és mélyszéges bána-
 részvétellel osztoztak.
 ó család.

etet mondunk mind-
 akik felejtettelen
 k,
 ILÁGYI ISTVÁNNÉ
 Pataki Róza
 n megjelentek, rava-
 szorút, virágot he-
 és mélyszéges bána-
 részvétellel osztoztak.
 gyermekkel és a gyá-
 lád.
 etet mondunk mind-
 akik felejtettelen
 k,
 YÉS JÁNOSNÉ
 falzer Katalin
 n megjelentek, rava-
 szorút, virágot he-
 és mélyszéges bána-
 részvétellel osztoztak.
 férje.
 k mindazokat, akik
 és tisztelték, hogy
 FLORIAN FERENC
 ptember 8-án 84 éves
 elhunyt. Temetése
 ptember 11-én, pén-
 tán 2 órákor lesz a
 ó I. o. 2. számú ra-
 -termékből poigári
 s szerint. A gyász-
 1. Lakás: Debrecen,
 ndrás u. 16.

fém munkás

A Fém munkás Vállalat építés-szerelési üzeme
 1981 októberében
 tőkés országban induló exportmunkára

felvételt hirdet:

lakatos,
 szerkezeti lakatos,
 minősített hegesztő
 szakmunkások részére.

ÉRDEKLŐDNI ÉS JELENTKEZNI LEHET:
 Fém munkás Vállalat építés-szerelési üzem,
 munkaügyi osztály,
 Budapest XIII., Teve u. 12-16.
 Irányítószám: 1139.
 Telefonszám: 497-708/4-es mellék

VIV

A VILLANYSZERELŐ-IPARI VÁLLALAT

felvételre keres:

autódaru kötözőket.
 BÉREZÉS: 4300-4800 Ft-ig
 tanfolyami végzettségtől függően.
 JELENTKEZNI LEHET:
 Villanyszerelő-ipari Vállalat, Budapest III. ker., Huszti út,
 VIV-telep.
 Telefon: 894-112/7 mellék

**SZÉK-
 és
 KÁRPTOSIPARI
 VÁLLALAT
 I. SZ. TELEPE**

felvesz

villanyszerelőt,
 férfi
 betanított munkást
 és
 éjjeliőrt.

*

JELENTKEZÉS
 Balmazújvárosi út
 8. szám

**SZÉK- ÉS
 KÁRPTOSIPARI
 VÁLLALAT
 DEBRECENI
 HAJLÍTOTTBÚTOR-
 GYÁRA**

FELVESZ

lakatos, asztalost,
 faipari gépmunkást,
 kazánházi
 segéd munkást,
 és takarítónőt.

*

JELENTKEZÉS
 Salétrom utca 5.
 Munkaügy.

Felhívjuk T. Ügyfeleink figyelmét,

hogy Debrecen, haszonvastelepünkön, Postakert u. 6. sz.
 Hajdúböszörmény, Balmazújvárosi út 3. sz.,
 Hajdúnánás, Petőfi u. 78. sz. alatt levő telepeinken
 nagy választékban vásárolhatók

az alábbi félkemény horganyzott acélhuzalok

2 mm	15,90 Ft/kg.
2,5 mm	15,30 Ft/kg.
3 mm	15,10 Ft/kg.
3,6 mm	14,90 Ft/kg.
4,5 mm	14,70 Ft/kg.
5 mm	14,60 Ft/kg.

szögacélok: 20-25-30-35-40-45-50-55-60
 mm-es, s különféle idomacélok is vásárolhatók.

**KELET-MAGYARORSZÁGI
 MÉH
 NYERSANYAG-HASZNOSÍTÓ VÁLLALAT,
 DEBRECEN**

Kitüntetések

A DMVSC legutóbbi elnökségi ülésén a közelmúltban avatott műanyag borítású atlétikai pálya építésében kiemelkedő munkát végzett dolgozók számára Nemes László, a megyei sporthivatal elnöke kitüntetésekkel adta át.

Lakatos József, a Hajdú megyei Állami Építőipari Vállalat dolgozója, valamint Sas Bálint, a Debreceni Közütemépítő Vállalat munkatársa a Magyar Népköztársaság Sport Erdeméjének bronz fokozatát kapta, Erdei György, a Debreceni Közütemépítő Vállalat dolgozója pedig Kiváló Társadalmi Munkáért elismerésben részesült.

LOVASSPORT

Végh és Zsupos a területi bajnok

Csekély érdeklődés mellett zajlottak az elmúlt hét végén Pállagon a kelet-magyarországi területi díjlovagló és ugróbajnokság versenyei. A 212 hajdú-bihari és szabolcsi sportoló izgalmas küzdelmeket vívott, hiszen nemcsak az egyes versenyszámok sorrendje tisztázódott, hanem kialakult a több fordulóval végződő eredménye is.

A terület legjobb kezdő lovasa a debreceni Bodnár Zoltán lett, a legjobb kezdő lónak pedig a Debreceni Állami Gazdaság Anita nevű versenylova bizonyult. A háromnapos verseny során ügyes műsorral, sikeresen mutatkozott be a hajdúhadházi Új Barázda Termelőszövetkezet sportkörének általános iskolás tanulójából álló 12 tagú lovas-tornász csapata (oktató Tavasz Karola edző).

A területi lovasbajnokság 1981. évi végeredményei.

Díjlovaglás: 1. Végh Károly (Debreceni A. G.) 1220, 2. Gáthy (Debreceni A. G.) 710, 3. dr. Koháry (Debreceni Erdész) 520. — **Csapat:** 1. Debreceni Állami Gazdaság (Végh, Gáthy, Nagy F.) 1620, 2. Debreceni Állami Gazdaság (Tóth, Kovács, Ács) 1020, 3. Balmazújvárosi Vörös Csillag (Kordás, Sutyák, Kiss S.) 960 pont.

Díjlovaglás: 1. Zsupos László (Hortobágy) 127, 2. Tóth (Debrecen) 117, 3. Gáthy (Debrecen) 116. — **Csapat:** 1. Hortobágyi Állami Gazdaság (Zsupos, Szántal, Makó, Sári) 4140, 2. Balmazújvárosi Vörös Csillag (Hajdú, Sutyák, Kordás) 2640, 3. Nyírtass (Bertók, Veres, Czup) 2460. — **Ifjúsági:** 1. Hajdú László (Balmazújváros) 65, 2. Zsupos (Hortobágy) 63, 3. ifj. Szladek (Debrecen) 57. — **Csapat:** 1. Balmazújvárosi Vörös Csillag (Hajdú, Hunyadi, Szarvas, Huszti) és Nyírtass (Varga, Bodnár, Nagy L., Kupinszki) 2160-2160, 3. Debreceni Állami Gazdaság (Hajdú J., Szladek, Brücher, Bodnár) 2100 pont.

Nézőp

Rendkívül rosszul rajtolt a DMVSC NB I-es labdarúgó-csapata. Az eddigi mérleg: három vereség és egy döntetlen. Különösen a Békéscsaba elleni hazai fiaskó jelentett kellemetlen meglepetést, hiszen Budapesten a Honvéddal és az FTC-vel szemben lehet veszíteni.

Érdekes képet mutat a DMVSC eddigi játéka. A Békéscsaba elleni hazai pályán kifejezetten rosszul, a Fradi ellen az Üllői úton pedig nagyon jól játszott a debreceni tizenegy. Aztán a nagyerdei stadionban a PMSC ellen közepes teljesítménnyel szerezte meg első pontját az együttes, majd szombaton Kispesten szervezett csapatjátékot láttunk a kék-sárgáktól. Kétszer játszott Budapesten a DMVSC, két bajnokjelölt ellen. Mindkét mérkőzésen teljesítményt nyújtott a csapat elismerést szerezve a debreceni labdarúgásnak. De a keserű igazság: pont nélkül távozott a DMVSC az Üllői útról és Kispestről is.

Mindezek ellenére úgy gondolom, nincs arról szó, hogy valami alapvetően megváltozott volna a csapat háztájián. Rendelkezésre állnak ugyanazok a játékosok — és egy kivétellel azok is léptek pályára és azok is játszottak — akik a tavalyi hatodik helyet kiharcolták. Ugyanaz a szakvezető, ugyanolyan igényességgel dolgozik, mint tavaly. A rossz rajt oka tehát nem az, hogy nem jöttek új játékosok Debrecenbe, vagy hogy valami baj volna a csapaton belül.

A DMVSC-t sem kerülte el — miként a Tatabányát sem — a formahanyatlás. Jó szorulat után gyakran következnek be a sportban visszaesések. De tárgyilagosan meg kell mondanunk azt is, hogy tavaly is veszített a Debrecen az Üllői úton (4-1), Kispesten (2-0), a Péccsel sem birt (0-0), csupán a Csabával volt eredményesebb (1-1). Az összteljesítmény tehát mindössze egy ponttal gyengébb a tavalyinál. A különbség, hogy most sorozatban jöttek a nehézségek. Akik mind a négy mérkőzést látták, azt is tudják, hogy a csapat teljesítménye koránt sincs arányban a szerzett pontok számával! Mert a játékosok képe alapján Kispestről és az Üllői útról is ponttal kellett volna hazatérnie a DMVSC-nek. Most már viszont kellene a pontok, az Ozdot Debrecenben le kell győzni, s akkor helyre áll a csapat megingott lelki egyensúlya. Úgy érezzük, hogy ehhez most nagy segítséget adhat a debreceni közönség. Nincs ok pánikhangulatra, segíteni kell hazai pályán, hogy az együttes minél hamarabb megtalálja tavalyi önmagát.

Ami talán elgondolkodtató az elmúlt idényben, az együttes mindkét félidőben egyenletes teljesítményre volt képes, most úgy látjuk — legalább is a két nagy csapat ellen, hogy a 70. percben el-el-fogyott néhány játékos ereje. Mindenesetre indokoltnak tűnt a fáradt játékos helyett friss embert küldeni a kritikus periódusban a pályára. Kétségtelen, hogy a védelem bizonytalanabb, mint tavaly volt, s egy-két játékos még nem érte el igazi formáját.

Nyilvánvaló, hogy a vezető edző megtalálja majd — minthogy tavaly is megtalálta — a felfelé vezető utat és együttesünk rövidesen felzárkózik a középcsoporthoz.

Végül valamit a játéktevésről. Nos, az FTC elleni mérkőzés végeredménye kialakításában Kuti játéktevés döntő mértékben közreműködött. Még szombaton, a kispesti pálya felátolása is beszédtema volt az újságírók között Kuti bíráskodása. Ugyanakkor meg kell említenünk, hogy Szávó határozottan, nagyvonalúan bíráskodott. Így is lehet. És így kellene minden mérkőzésen! Mert úgy gondolom, a bíráskodás színvonalának emelkedése is sokat segíthetne a magyar labdarúgásnak.

Filep Tibor

Go-kart

Győrt rendezték meg az országos go-kart bajnokság negyedik fordulójának versenyét. A hatfordulós küzdelemsorozatból még két viadál van hátra, Győrött, illetve Kecskeméten. A két debreceni szakosztály sportolói kitűnően szerepelnek a bajnokságban, legutóbb is értékes helyezéseket nyertek. Különösen a 19. esztendő Gonda György érdemel figyelmet, aki a hétszeres magyar bajnok, Novák ellen diadalmaskodott.

250 km-es sziéria: 1. Gonda (D. Spartacus). — Nemzet 125 km: 2. Kökenyesi, 5. Szigetvári (D. Spartacus). — 125 km sziéria: 2. Nédics I. (D. AFIT), 4. Berkes (D. AFIT), 5. Balogh (D. AFIT), 6. Faragó (D. Spartacus). — 250 km: 5. Dotos (D. AFIT). — 50 km, ifjúsági: 4. Varga (D. AFIT).

Orvos a pályán. Ezúttal ketten is segítkeznek a D. Universitas—Hódmezővásárhely NB II-es labdarúgó-mérkőzésen megsérült vásárhelyi kapus, Hegedűs B. ápolásában. Csapatátársa, a körzeti orvosként dolgozó középpályás Bálint dr. azonnal a helyszínen termett, míg Kiss dr. a DEAC, majd a DUSE közelmúltban visszavonult fedezete (a DOTE Igazságügyi Orvostani Intézetének dolgozója) néhány pillanattal később, az egyetemisták kispadjáról érkezett. A civil és a sportmezes doktor konzultációja, együttműködése hamar eredményt hozott: a kapufa okozta sebre kötés került, s a hódmezővásárhelyi kapus turbánnal a fején folytathatta a játékot (Fotó: Kapitány Ferenc)

Atlétika

Budapesten rendezték meg az országos ifjúsági atlétikai többpróba bajnokságot. Női hétfőpróba a D. Sportiskola együttese magyar bajnoki címet szerzett. Balogh Zsuzsa egyéni negyedik helyezéért 5327, a hatodik helyen végzett Takács Andrea 5305 pontot kapott, a harmadik versenyző, Fekete Ildikó 5077 ponttal járult hozzá a csapat 15 709 pontos összesített első helyezéséhez. A sportiskolások edzője Vona Attila.

Cselgáncs

Ifjúsági II. korcsoportos rangsorversenyt rendeztek Tatabányán. Az összesített pontversenyben a D. Dózsa végzett az élen (28), második a Miskolci VSC (21). A belügyiek közül Oláh Cs. (62 kg) súlycsoportgyőzelmet, Juhász (57) második helyezést, Varga (53), Oláh Z. (62), Oláh I. (68) és Kovács (63) bronzérmeket nyert.

A kisdobos korosztályban versenyző debreceni cselgáncsozók (DSI) Miskolcon körzeti rangsorversenyt vettek részt. Hat egységlet 67 fiatalja lépett tatamira. Vasók, Szabó F., Dósa, Bán, Czákó az első helyen végzett, Papp, Hok és Szabó T. ezüstérmes lett, míg Mácsa bronzérmeket nyert súlycsoportja küzdelmein.

Körzeti úttörő rangsorverseny Debrecenben négy egységlet 64 fiataljának részvételével. A D. Sportiskola szakosztályától Tar, Juhász, Nagy, Szilágyi és Csász súlycsoportgyőzelmet aratott, Bicskel, Pataki, Rausch második helyezést nyert, Farkas, Maronyai, Bán, Szabó és Duró harmadik lett.

Sorokban

A teke NB II-ben: DMVSC—Szegeci Postás 6:2 (247-245). Legjobb dobó: Rigó 424. Péterszegi 419 fa. A debreceniek a következő fordulóban Cegléden szerepelnek. A női NB II-ben szeptember 13-án rajtolt az őszi idény.

A vízilabda Európa-bajnokság állása négy forduló után: NSZK 7, Szovjetunió 5, Magyarország 5, Románia 4, Hollandia 3, Spanyolország 3, Olaszország 3, Jugoszlávia 2 pont. Válogatottunk szerdán szabad napos volt, a hátralévő fordulóban Románia, Hollandia és Spanyolország ellen mérkőzik.

Megismétlődött a wimbledoni finálé az amerikai nyílt tenisz-bajnokság döntőjében. Az amerikai Chris Evert Lloyd alig egy óra alatt ismét legyőzte a csehszlovák Hana Mandlíkovát, ezúttal 6:1, 6:3 arányban.

TOTÓTANACSADÓ

Népsport Sportfor. Rádió Napló

1. BVSC—Dorog	x,1,2	x	x,2	x,2
2. Balassagy—KKFSE	1	1,x	1,x	1
3. Kecskemét—MÁV Előre	1	1	1	1
4. Alumínium—Szarvas	x,2	x,2	x,1	2,x
5. Várpalota—Bauxitb.	x,2	2,x	1,x	1,2
6. Pécsi VSK—Olbányász	x,2	x,2	1,x	x,1
7. Miskolc—Kazincbaretka	x,1	x,1	x,1	x,2
8. Gyöngyös—Salgótarján	1,x	1,x	x,2	1
9. Genoa—Torino	x,1	x	x	x
10. Udinese—Milan	x,1	1,2	1,x	x,1
11. Brescia—Sampdoria	1,x	x,1	1,x	1
12. Rimini—Pistoiese	x,2	2,x	2,x	2
13. Sambenedettese—Lazio	x	2,x	x	x
14. Palermo—Bari	1,x	1,x	x,1	1
15. Bem SE—Szarvas	1,x	1	1	1
16. D. Kinizsi—Szolnok	1,x	x,2	1	1

Pályázat

A Mozgássérültek Debreceni Egyesülete a rokkantak nemzetközi éve alkalmából pályázatot hirdet bárhelyi dolgozó és alkotó elméleti és gyakorlati szakemberek, alkotó mozgáskorlátozottak részére.

A pályázat témája: a mozgáskorlátozottak élet- és munkakörülményeinek bemutatását szolgáló frás, képző- vagy iparművészeti termék. A társadalmi beilleszkedés és újrailleszkedés akadályainak megfogalmazása, azok leküzdésének lehetséges módjai, bemutatása. A tanulmányok legnagyobb terjedelme huszonöt, a cikkekét öt - másfeles sortávolsággal gépelt - oldal lehet.

A képzőművészeti alkotások könnyen szállíthatók legyenek, témájuk köztelen. A pályázat jellegű. A pályaműveket 1981. szeptember 30-ig

Mozgássérültek Debreceni Egyesülete

Cseresznyefák

Színes, szinkronizált bolgár film • Rendezte Ivan Andonov

A HÉT FILMJEI

(Kopaszky) A színes, zenés magyar filmben, amelyet Szomjas György rendezett, egy zenekar - a Hobo Blues Band tagjai játsszák - mélypont utáni újralkulását láthatjuk. A film bemutatja a zenekar tagjainak magánéletét, küzdelmüket, hogy elfogadják magukat. A befejező képsorok kiróbbanó sikerű koncertjükről tudósítanak.

Vetítik: Apolló, szeptember 14-16. délután, Vig, szeptember 10-13. délelőtt. (Cseresznyefák) A színes, szinkronizált bolgár film cí-

HÍREK

1981. szeptember 10. csütörtök
Nikolett napja
A Nap kél 6.14 - nyugszik 19.07 órakor

ÉVFORDULÓNAPTÁR

Nyolevanc évvel ezelőtt, 1901 szeptember 10-én született, és 74 éves korában, 1975-ben hunyt el Fodor Gyula költőművészmunkás, a párt és a magyar forradalmi munkásmozgalom kiemelkedő harcosa, az építőmunkások ellenzék jelentős alakja.

Egész fiatalon bekapcsolódott a munkásmozgalomba: 1925-től a Szociáldemokrata Párt, majd 1935-től a KMP tagjaként tevékenykedett. Az 1920-as évek elején a román szakszervezeti mozgalomban is részt vett. 1924-1926 az építőmunkások szakszervezet budapesti elnöke, majd néhány év múlva a szakszervezet országos alelnöke. Az ellenzék kiemelkedő alakjaként egyik vezetője volt az 1935-ös nagyszabású építőmunkások sztrájkjának, 1942-ben fogházbüntetésre ítélték; szabadulva illegálisban vonult, s úgy küzdött a faszizmus ellen.

A felszabadulás után rögtön bekapcsolódott a pártmunkába. 1946 decemberében Budapest alpolgármestere, 1948-ban építésügyi államtitkár lett. 1951-től majd húsz évig az Országos Nyugdíjnyújtó Igazgatóság elnökeként dolgozott; tagja volt az MSZMP Központi Bizottságának. Erdemelt több magas kitüntetéssel ismert el államunk.

AZ ÜGYELETES HÍRSZERKESZTŐ

Turi Gábor
Telefon: 12-144

Négyes

Jó helyre kopogtatott meggyékben a szerencse: Berkebszörményben Balogh Endréné a lottó 35. játékterében négy találatot ért el. A 407 ezer forintnak van helye a népes családban, ahol hat gyerekkel és kilenc unokával dícselkedhetnek már. A nyertesek anyagi helyzetét sokat segít a rég megáldott nyereség, mivel éppen tatarozzák lakásukat. A család fő rokkantsági nyugdíjához is jól jött ez a kiegyesítség. Az eset érdekessége, hogy Baloghék a helyi takarékszövetkezetben vásárolták rendszerint a lottószeletvényeket, a nyertes szeletvény azonban az öcséi postahivataltól származik.

Szervezés

Több mint tízezer ember bosszankodott szeptember 8-án, kedden délután Debrecenben és a megye különböző helyeiben. Lezárták ugyanis a Vörös Hadsereg útja-Széchenyi utca-Kossuth utca kereszteződését délután 4 órakor. Az ügyben a bosszantó, hogy - 50 percen át - sok helyi es helyközi autóbusz rekedt a kereszteződésben, illetve a Széchenyi és a Kossuth utcákban.

A 6-os Volánnál nem tudtak a csomópont lezárásáról, mert nem értesítették a vállalatot senki. A Debreceni Közüti Építő Vállalat illetékes elmondta, hogy nem tudták előre, mikorra ér az aszfaltozó gép a kereszteződésbe. (?)

Többféleképpen lehet az ilyen problémákat megoldani. Kézenfekvő megoldás például, ha az ügyben illetékes egyeztetnek, így akár forgalomtereléssel is megoldható a zavartalan közlekedés. Egyetlen megoldás nem fogadható el: nem törődni emberek ezreinek utazási igényeivel, s kész helyzet elé állítani az ügyben eddig egyébként példásan együttműködő vállalatokat és a tanácsot.

- hajdu -

10. Debreceni Dzsessznapok

MAI PROGRAM

Ma, csütörtökön 15 órakor a Kőlcsey Művelődési Központban szakmai beszélgetéssel folytatódik a dzsessznapok. Neves külföldi szakemberek - mint az amerikai Willis Conover, a lengyel Kazimierz Czyz - fejtik ki véleményüket a jelenkori dzsessz különféle irányzatairól. A művelődési központ színháztermében fél hatkor kezd hangversenyt „Philadelphia” Jerry Rick amerikai bluesnékes, a Markovity-Gut szettet (Jugoszlávia) és a Kaszkó együttes. A sportsarnoki program 20.30-kor kezdődik: itt a Ruszei dzsesszgyűlés (Bulgária), a fesztiváljáról híres finnországi Pori város bigbandje, valamint a Bertini Rádió bigbandje (NDK) mutatkozik be. Az utóbbiban olyan neves szólisták szerepelnek, mint Ernst Ludwig Petrowsky (szaxofon), Klaus Koch (bőgő). Éjfélől szinkronban két hangverseny zajlik: a Bartók Teremben Szabados György szólóhangversenyt és az olasz free trombitás, Enrico Rava kvartettjének műsorát, míg a művelődési központ tánctermében a Mangelsdorff-Centazzo-Pege trió és a Füstli-Lakatos kvartett játékát hallgathatja a közönség.

A Rádiószínház jubileuma

A Magyar Rádió elnöksége a közelmúltban bensőséges házi ünnepségen emlékezett meg a Rádiószínház létrehozásának 30. évfordulójáról, valamint az idáig megtett út kiemelkedő eredményeiről, művészi sikereiről. A megemlékezés alkalmából az elnökség összehívta azokat az írókat, akik a Rádiószínház

műsorában több sikeres hangjátékkal is szerepeltek. Résztvettek dr. Kiss Kálmán, a rádió elnökhelyettese névre szóló, külön erre az alkalomra készített bronz emléklapokat adott át. A meghívott írók között volt Taar Ferenc is, akinek idáig másfél tucat hangjátéka hangzott el, több külföldön is.

MEGHALT HORVÁTH BÉLA, a kolozsvári állami magyar színház színésze és rendezője. A kiváló színész, rendező, fordító, szövegíró az erdélyi magyar kultúra fáradhatatlan munkáért 54 éves korában a színház marosvásárhelyi vendégzereplése során ragadta el a halál.

MESEJÁTÉK. Az Alföld ifjúsági színpad Szép az élet Kardamomban című mesejátékát szeptember 13-án, vasárnap 10 órától a Kőlcsey Művelődési Központ bábszínházában tekinthetik meg az érdeklődők.

BALESET. Az ipari szövetkezetekben a legtöbb esetben csökken a balesetek száma, a helyzet azonban még ma sem megnyugtató. A balesetek 24 százalékát a sérült gyakorlatlansága, szakképzetlensége, fegyelmezetlen magatartása, 16,5 százalékát pedig a munkafolyamat helytelen szervezése okozta.

KISIKLOTT hét vasúti teherkocsi. Császárszállás vasúti állomáson a sverda halványan Szolnok felé közeledik, külön erre az alkalomra készített bronz emléklapokat adott át. A meghívott írók között volt Taar Ferenc is, akinek idáig másfél tucat hangjátéka hangzott el, több külföldön is.

LÖVÉSZVERSENYT rendezett az MHSZ szeptember 6-án Komáromban - írja tudósítónk, Cserépfalva Imre. - A mintegy 210 résztvevő kispuskalövészetben, légszuszabó lövészetben próbálta ki tudását.

VILÁGJÁRÓ ÉPÍTÉSZEK. Kuba építészterét tart vetített képi előadást Kálmán Kiss Sándor, a Városépítési Tudományos Tervezési Intézet igazgatója az Ybl Miklós Főiskolán szeptember 11-én 17 órakor.

Zenés műzeumi délután

A Kőzalkalmazottak Szimfonikus Zenekara ad hangversenyt szeptember 12-én 16 órától a Déri Múzeum dísztermében. A műsoron Mozart, Hummel, Johan Cristian, Bach, Boccherini, Bartók és Karjalainen művei szerepelnek. Közreműködik oboán Gellén László, csellón Zádor István; a zenekart Tóth László vezényli.

Gyerekszaj

Négy éves fiam megírta a szoknyáját, két kezét copfserűren tarkójához teszi, aztán így szól: - Édesanya, nézd csak! Így szoktunk Petivel kislányok lenni...

A három éves Gizike ringatja pár hónapos öccse bölcsőjét, elgondolkodik, aztán megkérdi: - Anya, mondd csak, amikor te kisbaba voltál, akkor ki vigyázott ránk?!

-VI-

MOZI • TV • MOZI • TV

CSERESZNYEFÁK (bolgár).

Apolló de. 10.

EGY ZSENI, KÉT HAVER, EGY BALEK (olasz-francia western). Vig de. 1/4, 6, 1/9. Horváth A. 1/7.

KOPASZKYTYA (magyar). Vig de. 1/12, 3/2.

A XX. SZÁZAD KALÓZAI (szovjet). Meteor 3.

A JONEVU SENKI (USA). Apolló de. 1/12, 1/2, Meteor 1/8.

A NYOLCADIK UTAS: A HALÁL (angol). Híradó de. 1/10, du. 1/4.

AZ OROSZLAN UGRANI KÉSZÜL (magyar). Híradó de. 1/12, 1/2, 3/4, 1/6.

ELLOPTAK JUPITER FENÉKÉT (francia). Vig de. 1/10, Apolló du. 4, 6, 8.

FELÉNK VAGYOK, DE HÓDITANI AKAROK (francia). Meteor 1/4.

HAHO, ŐCSI! (magyar). Meteor mese 3, 1/4.

HAMBURG BÉTEGSEG (NSZK, 16). Művész 5, 1/8.

KI ŐLI MEG EURÓPA NAGY KÖNYVAFÖNÖKÉIT? (NSZK). Klinka 5.

A REJTELMES SZIGET (francia). Vig mese 1/4, 6.

TV

BUDAPEST 1. 14.35-16.05 Iskolatévé. 16.07 Műsorismertetés. 16.10 Hírek. 16.15 Úszó és vízilabda Európa-bajnokság. 17.10 Ezüsthimnusz. 17.15 Jugoszláv rövidfilmek. 17.25 Hipp-hop... Övodások műsora. 18.05 Tíz perc a Szovjetunióban. Pajda. Szovjet rövidfilm egy észak-szlovén kisvárosról. 18.15 Számárful. Tanérvényítő (ism.). 18.55 Reklám. 19.05 Idősebbek is elkezdhetik... 19.10 Történelem. 19.10 Esti mese. 19.30 Tv-híradó. 20.00 Kistfilmek a nagyvilágból. 21.25 Szép magyar tánc. Pásztorlány. 21.30 Fiatalok órája. Az idegen nyelv-tudásról. 22.30 Tv-híradó 3.

BUDAPEST 2. 18.48 Műsorismertetés. 18.50-19.25 Iskolatévé. 19.30 Tv-híradó. 20.00 Mario és a varázsló. A Thália Színház előadása. felvételről (ism.). 20.40 Tv-híradó 2. 21.00 Az én színházam. Nagy Péter akadémikus, irodalomtörténész. II. rész: Kibővül a beszélgetés. 21.55 Reklám. 22.00-kb. 22.30 Úszó és vízilabda Európa-bajnokság. Az úszó döntők közvetítése Splitből, felvételről.

POZSONY 1. 8.55 Hírek. 9.00 Iskolatévé. 9.30 A nevelésről. 10.00 Film (ism.). 11.05 Hírek. 15.20 Hírek. 15.25 Iskolatévé. 16.00 Jules Verne-klub. 16.30 Női kérdések. 17.10 Tudomány.

gyakorlatban. 18.00 Pionírok magazinja. 18.30 Vitaműsor. 19.10 Esti mese. 19.30 Tv-híradó. 20.00 A Kentaurok 2. rész. 21.10 Zenés szórakoztató műsor. 21.50 Huszonegy óra a világban. 22.05 Laboratórium (magazin). 22.55 Úszó EB. 23.25 Hírek.

POZSONY 2. 17.20 Hírek. 17.35 Dokumentumfilm. 18.10 Kinesyék műsora. 18.35 Zenés szórakoztató műsor. 19.15 Dokumentumfilm. 19.30 Francia nyelv-tanfolyam. 20.00 Zenés műsor. 21.00 Labdarúgó-össze-foglaló. 21.20 Aktualitások. 21.50 Koreai film.

BUKAREST 15.05 Iskolatévé. 15.30 Fesztivál előtt. 15.55 Kulturális híradó. 17.00 Labdarúgó-mérkőzésről. 17.35 Rajzfilmek. 18.00 Tv-híradó. 18.30 Gazdasági hírekről. 18.50 Fiatalok órája. 19.40 Csodálatos világ. - Filmsorozatok. 7. rész. 20.35 Történelem. 21.15 Tv-híradó.

A NYÍREGYHÁZI RÁDIÓ MŰSORA

17.00 Hírek. Időjárás. Lap-szemle. 17.05 Kérni mindent szabad! Valóságos kívánság-levelek között. 17.25 Tudomshely. Gyógyszerutakadás között. Ripporter: Kolláth Adrienne. 17.35 Zenel-hőnapár. Szerkesztő: Haskó József. 18.15 Szatmári dallamok. 18.25-18.30 Hírösszefoglaló. Műsorelevezés.

KÖZLEMÉNYEK

1981. szeptember 12-én este 1/7 órakor (rossz idő esetén 13-án) a budapesti Kisstadionban EDDA-ÚJ SKORPIO-WIR együttesek közös koncertje. Jégyek válthatók: Budapest, Vörösmarty tér 1. alatti jegyirodában (Telefon: 176-222), a színház központi jegyirodájában, VI. Népköztársaság útja 18. II. Moszkva tér 2., az üzemi közönségszervezőkénél és a helyszínen. (x)

Menyasszonyruha-köteszömet megnyitottam az Expressz Ifjúsági Iroda főújságos Vörös Hadsereg útja 77. I. lépcsőház, II. em. balra 7. ajtó. (x)

A Hajdú-Szabolcs megyei Élelmiszer- és Vízváru Nagyker. Vállalat debreceni raktárházának az alábbi lenyomatú bélyegzője elvezett: „Hajdú-Szabolcs m. Élelmiszer- és Vízváru Nagykereskedelmi Vállalat Raktárház 138. sz. Debrecen”. Érvénytelenítjük. (x)

A Tisza Cípgyár debreceni gyárgyűlése 39-es számú határozatával bélyegzője elvezett. 1981. augusztus 17-étől kérjük érvénytelennek tekinteni. (x)

Aramszűnet lesz 1981. szeptember 15-től 17-ig naponta 8.00-12.00 óráig a Szávai Gyula utcán a Tátra utcától a Kazár utcáig, a Gergely, az Elmunkás, a Vágó Béla, a Hár, a Sörös utcákon végig. (x)

Debrecenben a MTE SZ nap délelőtt tartotta meg a Magyar Közgazdasági bihari szervezete. A köz Bényei Béla, a megye tályvezetője is. A tisztú lónak, a Magyar Nemze vezetőjének előadása elő László a nemzetközi pénz 1975-től számítható vona férhetőségének fókuszába mondta, hogy 1980-ra m országok is hiteket vet akik nem tudták kifizet a lengyelországi fizetésk sát a rövidlejáratú hitel Magyarország is megérez taink a nemzetközi pénz ország a hitelfelvetel t továbbra is pozitív ért nemesek egyre stabilabb

Egysége és alk

TANÁCSKOZ HATÓSÁ

Csütörtökön délelőtt meggyékben működő tan csok építészeti osztályain csoportjainak vezetői taná koztak az építészeti ható ki munka aktuális kérdés ről Hajdúszoboszlón, a pol ri védelmi bázison.

Először dr. Angyal Lás a Hajdú-Bihar megyei 1 nács építési-, vízügyi és k lekedési osztályának veze je adott átfogó tájékoztat a hatóság munkát jelentő befolyásoló újabb rendelet szabálymódosítások hatá ról, alkalmazásáról.

„A tanácskozás célja, ho az építési felgyelmet feltét

ÚJ DEBRI

„Slágerbolt” jó áruval szerzéssel próbálják elősegi

Szeptember 10-én délelőt két árusító boltot nyitottak Hajdú-Bihar megyei Text ceni ÁFÉSZ közös üzemet letű boltjában méterárut, kesitene. Irhabundák, női a textilteljesítő vállalat tók az új üzletben.

A bolt hárommillió forin ut, s kínálata egyrészt v új típusú kereskedelmi eg alkalommal nyitott ugyar vállalat és szövetkezet köz